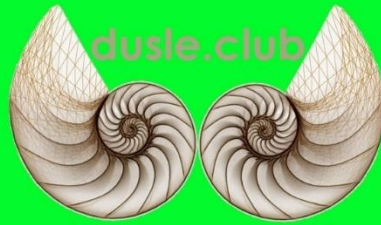

BİZ GELECEĞİZ

**YETİŐKİNLER İÇİN DENEMELER
PSİKANALİZ - FELSEFE - TARİH - YAŞAM**

PSİKANALİZ YAZILARI

BİR, İKİ, ÜÇLER...

Düşünme sosyal ve kamusal bir faaliyettir.

Kafanın içerisinde oluşan ve bir başkasına dolaysız bir şekilde, şeffaf olarak dil ile aktarılan bir şey değildir.

"Kamuda olan kamuda kalır."

"Bir" dediğimizde, bu sayı ya da kavram, dilin açıklayamadığı, ifade edemediği bir noktada durur.

Bir, kendini yalnızca kendisiyle tanımlayamaz; pozitif ya da negatif bir kavram olarak ele alınamaz.

Bu noktada eksiklik ya da boşluk gibi terimler kullanmak da doğru olmaz.

"Bir" in varlığı, kendiliğinden bir anlam ifade etmez.

Örneğin, "bir" in "iki" ile olan ilişkisi asimetriktir; yani bir, iki ile simetrik bir bağ kuramaz.

Simetrik ilişkiler, birbirini tamamlayan, aynalayan ilişkiler olarak düşünülebilir.

Ancak bir ve iki arasındaki ilişki böyle değildir.

Bu durumu daha somut bir örnekle ele alalım: "Bir benzerim öldürebilir beni" diyen 90'ların ünlü bir şiir kitabının kapağı, asimetrik ilişkilerin doğasına bir göndermede bulunur.

Şairin bu ifadesi, benzer olanın simetrik ilişkisinde bile ölümcül bir çatışmanın kaçınılmaz olduğunu ima eder. Asimetrik ilişkilerde ise bu çatışma, üçüncü bir unsurun varlığı ile dönüşüm geçirir.

Lacan, öznenin varoluşunu ve kimlik kazanımını simetrik olmayan bir süreç olarak görür.

Bir dediğimiz şey, aslında bir “birlik” ya da “tamlik” hissi değil, eksikliğin yeridir.

Bir, hiçbir zaman kendini tamamlayamaz çünkü özne, doğası gereği eksik ve bölünmüştür.

"Bir", Lacancı terminolojide, öznenin hayali tamlik arayışı olarak düşünülebilir.

Bu arayış, asla gerçekleşemeyecek olan bir tamlik arzusunu temsil eder.

Lacan'ın ayna evresi teorisine göre, bebek, kendi bedenini bütün olarak algıladığı anda bir "birlik" yanlısamasına kapılır.

Ancak bu yanılgı, gerçeklikle çatışır, çünkü özne, kendi içindeki eksikliği asla dolduramaz.

Özne, kendisini ancak Öteki aracılığıyla tanıyabilir.

Öteki'nin bakışı ya da dil aracılığıyla tanımlamaya zorlar.

Lacan, öznenin arzusunu hiçbir zaman kendisine ait bir şey olarak görmez.

Arzu, daima Öteki'nin arzusudur.

Yani bir özne, neyi arzuladığını yalnızca Öteki'nin bakışında keşfeder.

Bu noktada, dilin rolü de devreye girer.

Dil, Lacan'a göre, arzuyu şekillendiren bir yapıdadır, ancak özne dil aracılığıyla arzusunu ifade etmeye çalıştıkça, arzu hep bir eksiklik olarak var olur.

Çünkü dil, hiçbir zaman öznenin içsel gerçekliğini tam anlamıyla ifade edemez; dil, her zaman bir kayıp içerir.

“Bir” dil ile açıklanamayan bir yerdedir ifadesi, Lacancı bağlamda

şunu ima eder: Bir, yani özne, kendini dilde bulamaz çünkü dil, Simgesel düzende (Lacan'ın üç düzeninden biri) işleyerek öznenin gerçeğini daima eksik bırakır.

Simgesel düzen, toplumsal yapıların, dilin ve kuralların temsil ettiği alandır ve özne burada yalnızca Öteki'nin arzusu aracılığıyla var olur.

Asimetri ve “Üç” ün Kamusalılığı

Asimetrik ilişki, “üç” ün devreye girmesiyle birlikte farklı bir boyut kazanır.

Üçüncü bir unsurun – yani ötekinin – pozitif veya negatif etkisiyle asimetrik ilişki “oluş” aşamasına geçer.

Bu süreç, kamusal bir niteliğe sahiptir.

“Oluş” dediğimiz şey, bireysel değil, sosyal bir süreçtir ve bu süreç, dil ve iletişim aracılığıyla kamusal alanda yer bulur. Bir ve iki, tek başlarına ifade edilemez.

Sadece “ben” ve “sen” asimetrisi, dilsel bir anlam yaratmaz.

Bu iki kutup arasındaki ilişki, sosyal ve kamusal bir alan oluşturmaz.

Dilin doğurganlığı, yani anlam üretimi, ancak üçüncü bir unsurun müdahalesiyle gerçekleşir.

Örneğin, bir diyalogda yalnızca iki kişi arasında bir anlam oluşturmak mümkün olmayabilir; bu anlamın sosyal ve kamusal bir boyut kazanması için üçüncü bir gözlemci, bir dinleyici ya da toplumsal bir bağlam gerekir.

Bu nedenle, asimetrik ilişkiler bireyleri ya birleştirir ya da ayırır, ancak sosyal bir düzeyde bir anlam yaratmak için yeterli değildir.

Çokluk biri barındırır fakat ondan bahsedemez.

Çokluk en fazla ikilerden ibarettir.

Bebek-Anne-Baba Üçgeni ve Kamusal Alan

Bebek, anne ve baba arasındaki ilişki, kamusal bir ilişkidir.

Sadece bebek ve anne arasında kurulan ilişki asimetriktir; ancak baba, yani üçüncü unsur devreye girdiğinde, bu ilişki kamusal bir boyut kazanır.

Freud ve psikanaliz literatürüne baktığımızda, bu üçlü ilişkinin önemi vurgulanır.

Baba figürü, bir anlamda “bir”deki eksikliği ortaya çıkaran kişidir.

Burada baba, sadece biyolojik bir figür değil, aynı zamanda sosyal ve dilsel bir varlık olarak öne çıkar.

Lacancı psikanalizde, “üç”, yani üçüncü unsur, “Baba’nın Adı” (le Nom-du-Père) ile temsil edilir.

Baba, hem toplumsal düzeni hem de yasanın simgesel temsili olarak arzuyu sınırlar ve özneyi toplumsal yapıya sokar.

Bebek-anne-baba üçgenine baktığımızda, Lacan, anne ile bebek arasındaki ilişkiyi yalnızca bir doyum ilişkisi olarak tanımlamaz; bu ilişki, arzu ve eksiklik ile dolu bir ilişkidir.

Anne, bebek için arzulanan bir nesnedir, ancak bu arzu, baba figürü devreye girdiğinde yeniden şekillenir.

Baba’nın Adı, anne ve bebeğin arasındaki bu ilksel ilişkiyi kıran ve bebeği Simgesel düzene sokan yasayı temsil eder.

Bu, dilin ve toplumsal kuralların egemen olduğu bir alana geçiştir.

Bebek, annenin arzusunu tam anlamıyla karşılayamayacağını, annenin arzusunun Öteki’ne (baba) yöneldiğini fark eder ve bu farkındalık, onu dilin dünyasına, Simgesel düzenin içine çeker.

Baba’nın Adı, öznenin kamusal ve sosyal bir varlık olmasını sağlayan bu geçişin simgesidir.

Örneğin, gece ağlayan bebeğin annesine "beni çağırıyor" dedirten şey, öznenin arzu eksikliğidir.

Bebek kimseyi çağırmamaktadır; aslında bu, annenin kendi arzusunun bir yansımasıdır.

Bebek, annesi için bir nesne-a (objet petit a) olur; yani, annenin arzusunun odağıdır.

Ancak bu arzu, hiçbir zaman tam olarak tatmin edilemez ve baba figürü devreye girdiğinde, annenin arzusunun sınırlandığı ortaya çıkar.

Bebek, annenin tam tatminini sağlayamayacak, eksik kalacaktır.

Hegelci bakış açısına göre, yasa, öznenin kendi bilincini geliştirmesi için gereklidir.

Özgürlük, yasaların olmadığı bir alanda değil, tam aksine, yasa ile birlikte düşünülmesi gereken bir şeydir.

Lacan'ın Baba'nın Adı'nı arzunun sınırı olarak ele alması, Hegelci bir eleştiriye tabi tutulduğunda, yasayı bir tür olumsuz sınır olarak görmekle eleştirilebilir.

Hegel'de yasa, öznenin gelişiminin bir parçasıdır; özne, yasa aracılığıyla hem kendi sınırlarını hem de diğer öznelerle olan ilişkisini anlamlandırır ve bu anlamlandırma süreci, öznenin özgürleşmesine yol açar.

Lacan'da ise yasa, öznenin tam arzularını engelleyen bir yapı olarak görülür.

ARZU VE ÖTEKİ DİLİN KURUCU ROLÜ

Lacan, öznenin arzusunu hiçbir zaman kendisine ait bir şey olarak görmez.

Arzu, daima Öteki'nin arzusudur.

Yani bir özne, neyi arzuladığını yalnızca Öteki'nin bakışında keşfeder.

Bu noktada, dilin rolü de devreye girer.

Dil, Lacan'a göre, arzuyu şekillendiren bir yapıdadır, ancak özne dil aracılığıyla arzusunu ifade etmeye çalıştıkça, arzu hep bir eksiklik olarak var olur.

Çünkü dil, hiçbir zaman öznenin içsel gerçekliğini tam anlamıyla ifade edemez; dil, her zaman bir kayıp içerir.

Eksiklik ve Hakikat

Lacancı düşüncede, öznenin eksikliği, onun varoluşunun temelidir.

Öznenin gerçeği ya da hakikati, tam anlamıyla dile getirilemeyen, dile sığmayan bir şeydir.

Bu eksiklik, öznenin arzusunu da şekillendirir.

Lacan, hakikatin daima bir eksiklik olarak var olduğunu ve dilin bu eksikliği asla dolduramayacağını savunur.

"Gerçek" dediği kavram, dilin sınırlarında kalan, dile getirilemeyen şeydir.

Hakikat, ancak dilin bittiği yerde başlar.

Kapitalizm ve Egonun Rolü

Psikanalitik perspektiften baktığımızda, özellikle Anna Freud ve Anglosakson dünyasında vurgulanan “ego”, çatışmasız bir alan olarak ele alınamaz.

Ego, diğer savunma mekanizmaları gibi bir semptomdur ve bir'in (öznenin) üçe karşı verdiği savunmanın bir ürünüdür.

Bu savunma mekanizması, kapitalist sistem tarafından onaylanmış ve teşvik edilmiştir (en azından batının sosyal devlet anlayışına kadar sürmekteydi şimdilerde ise normalin de işlemez olduğunu apaçık ortadadır).

Ego, bireysel eksikliğin üstünü örten bir yapı olarak işlev görür ve bu eksikliği, üç tarafından bahsedilen en işlevsel örtüyle kaplar.

“Sağlıklı bir ego”ya sahip olduğumuzu söylediğimizde, aslında kendiliğimizin kapılarını kapitalist ideolojiye teslim etmiş oluruz.

Burada mükemmel insan figürü, aslında bir semptomdur.

Hakikat Arayışı

Bir adım ileriye geçip öznenin yani hakikatin normal var mıdır? sorusu, şu şekilde yanıtlanabilir: Hakikatin normal diye bir şey yoktur çünkü özne, dilde ve simgesel düzende daima eksik kalacaktır.

Hakikat, dilin sınırlarında, eksikliğin içinde yer alır.

Hakikati aramak, bu eksikliği kabul etmek ve öznenin sürekli bir arzu nesnesine ulaşma çabasının asla tamamlanamayacağını anlamakla mümkündür.

Hegel, öznenin bu eksiklik ve çatışmaların üstesinden gelerek bir tür birlik kazanabileceğini savunur.

Hegelci özne, karşıtlıklarla başa çıkarak kendini geliştirir ve tamamlanır.

Lacan'ın eksiklik ve arzu üzerine kurduğu düşünce, Hegelci perspektifte bir tür çıkmaz olarak görülebilir.

Hegel, karşıtlıkların bir senteze ulaşacağını savunurken, Lacan bu sentezin hiçbir zaman gerçekleşmeyeceğini ve öznenin daima eksik kalacağını öne sürer.

Bu iki düşünür arasındaki temel fark, özne ve eksiklik kavramlarında ortaya çıkar.

Hegelci diyalektik, öznenin kendini gerçekleştirme sürecine inanırken, Lacan, öznenin eksikliğinin varoluşunun kalıcı bir parçası olduğunu savunur.

Sonuç

Öznenin kutsallığından vazgeçtiğimizde hakikate bir adım daha yaklaşmış oluruz düşüncesindeyim.

Biyolojik formumuzun handikaplarının özgürlük adalet arayışımızdaki form tasarımlarımız için aynalama çabası taşıması Lacan'nın özellikle "ego psikolojisi" eleştirisini haklı çıkarmaktadır.

Hegel sentezine ulaşmak için ise öznenin sıkışıp kaldığı form kozasından ayrılması gerektiği ortadadır.

O vakte kadar mutlak doğru veya mutlak sondan söz etmek mümkün değildir.

Gerçek sonsuzluk sonlu örüntülerin sonsuzluğudur diyebiliriz.

NESNE İLİŞKİLERİ VE KİMLİK KRİZİ

İnsanlık "doğal kozmos"tan "inşa edilebilir kozmos"a geçerken, dünyayı yeniden anlamlandırma çabası içinde kendi öznelliğini keşfetmiştir.

Bu durum, tıpkı kişinin erken çocukluk döneminde yaşadığı içsel ve dışsal dünyalar arasındaki ilişkiyi yeniden yapılandırmasına benzer.

Fransız Devrimi'nin idealleri, "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi" gibi kavramlarla toplumsal yapıyı dönüştürmeye çalışırken, Kant'ın "sentez" anlayışı bireyin kendini bütünleştirme çabasını simgeler.

Nesne ilişkileri kuramına göre ise bu bütünleşme, bireyin içsel nesnelereyle (ilk ilişki nesnelere olan anne, baba vb.) kurduğu ilişkileri sentezleyip yeniden anlamlandırmasıyla mümkündür.

Melanie Klein, bireyin içsel dünyasındaki bölünmeleri ve çatışmaları çözümlenmek için bu içsel nesnelere sağlıklı ilişkiler geliştirmesi gerektiğini savunur.

Peki, bireyin bu içsel süreçleri, dış dünyadaki ideolojik yapılanmalarla nasıl örtüşüyor?

İşte tam da bu noktada Klein'in teorisi, bize bir tür psikopolitik okuma sunuyor.

Devlet ve ideoloji, tıpkı bireyin içsel dünyasında yer alan iyi-kötü nesnelere gibi toplumda farklı kutuplar yaratır.

Klein'in paranoid-şizoid pozisyonunda olduğu gibi, ideolojik çatışmalar da toplumu kutuplaştırır ve bireyi güvensiz bırakır.

Ancak, toplum Kant'ın "sentez" çabası gibi birleştirici bir vizyon geliştirebilirse, bu toplumsal çatışmalar aşılabılır.

Nesne ilişkileri kuramı, bireyin dünyasını anlamak için güçlü bir araç sunarken, aynı zamanda siyasal ve ideolojik düzeyde de derin bir anlayış sağlar.

Klein'in kuramı, bireyin içsel dünyasındaki nesne ilişkilerinin toplumsal ve ideolojik yapıların bir yansıması olduğunu gösterir.

Bu bağlamda, tarihsel dönüşümler, tıpkı bireyin içsel dünyasında yaşadığı dönüşümler gibi, toplumsal düzeyde bir sentez arayışı olarak görülebilir.

Birey, kendini yalnızca içsel nesnelereyle tanımlamak yerine, daha geniş bir toplumsal bağlamda konumlandırmak zorundadır.

Kant'ın sentez üretme çabası, Klein'in bireyin ruhsal dünyasında sentez üretme çabasıyla örtüşür: İkisi de bireyin hem içsel hem de dışsal dünyasında bir denge kurmasını amaçlar.

Bireyin içsel dünyasındaki çatışmaları çözümlenmek, toplumsal ve siyasal çatışmaların çözümüne de katkı sağlayabilir.

Hem bireysel hem de toplumsal düzeyde çatışmalarla başa çıkmanın yolu, tıpkı Klein'in depresif pozisyonunda olduğu gibi, bölünmüş parçaları yeniden bütünleştirmeye çalışmaktır.

Ayrılmış olan iyi ve kötü tasarımların aynı nesne üzerinde sentezlenmesinin, bireyin gelişim sürecinin bir parçası olduğunu biliyoruz.

Peki ya toplumsal taraf?

Neoliberalizmin etkisizleştirdiği üst yapı, paranoid-şizoid bir duruma gerileyerek amigdala üzerinden tepki vermeye başlamıştır.

Bölme ("yandaşsın veya değilsin") ve yansıtımlı özdeşim ("şeytanlaştırarak hükmetme") gibi ilkel savunma mekanizmaları öne çıkmıştır.

İdeolojik aygıtların bu denli gerilemesi, piyasanın sınırsız dürtü özgürlüğü sürdüğü sürece önemli bir sorun gibi görünmemektedir.

Ancak bu durum, ideal arzularımızın ya hapsedileceği ya da yok edileceği anlamına gelir.

Son yıllarda neoliberalizmin toplumsal yapı üzerinde yarattığı tahribat, haz ve tüketim üzerine kurulu bir dünyada, bireyin derin anlam arayışını kaybetmesine neden olmuştur.

Neoliberalizm, sunduğu yaşam biçimiyle arzu yerine hazzı yüceltir ve bu haz, sürekli olarak tüketimle beslenmek zorundadır.

Oysa arzu, tarih boyunca bizi ileriye taşıyan, ideallerimizle ve gelecek inşasıyla bağlantılı bir itici güçtür.

Ancak günümüzde bu derin anlam ve ideal arayışı, yerini büyük ölçüde anlık tatminlere bırakmıştır.

Bugün tarikatların bu denli güçlenmesinin bir sebebi de budur: Bireyin arzuları yok ediliyor, arzularına ulaşabileceği araçlar ortadan kaldırılıyor.

Lacan'a göre arzu, hiçbir zaman tam anlamıyla karşılanamayan, öznenin içsel eksikliğiyle bağlantılı bir güdüdür.

Arzu, bireyi ideallerine, özlem duyduğu bütünlüğe veya anlamlı bir varoluşa yönlendirir.

Ancak neoliberalizm, bireyin bu arzu arayışını sistematik bir şekilde haza indirgeyerek insanı sürekli tüketmeye yönlendirmiştir.

Çünkü haz, kısa vadeli bir tatmin sağlasa da arzu gibi kalıcı ve derin bir tatmin sağlayamaz; tükenir ve sürekli olarak yeniden üretilmesi gerekir.

Bu nedenle arzu, kapitalizm tarafından tam anlamıyla satın alınamazken haz, kolayca paketlenip hiçbir ahlaki sınır olmadan pazarlanabilir.

Haz ve Arzunun Yer Değiştirmesi

Arzunun ortadan kaybolması, bireyin idealleriyle, özlemleriyle ve anlam arayışıyla kurduğu ilişkiyi koparır.

Oysa modern çağlarda arzular, bireylerin büyük toplumsal dönüşümler yaratmasına, yeni ideolojiler ve sistemler inşa etmesine yol açmıştır.

Arzu, insanı toplumda bir özne haline getirirken, neoliberal haz döngüsü bireyi sadece bir tüketim nesnesine indirger.

Arzu, bireyi kolektif bir hedefe yönlendirirken haz, bireyi kendi içine kapatır ve onu yalnızlaştırır.

Klein'a göre birey, hayatının erken dönemlerinde dış dünyayla kurduğu ilişkilerde parçalanmış deneyimler yaşar; "iyi" ve "kötü" nesnelere arasında bölünme yaşar.

Neoliberalizmin toplumda yarattığı bölünme de buna benzer bir yapıdadır: İyi ve kötü arasındaki sürekli değişkenlik, bireylerin haz ve arzu arasındaki dengesizliğini artırır.

Bireyler, hazzı idealize ederek derin arzularını bastırır ve ruhsal anlamda bölünmüş bir varoluş içinde kalırlar.

Lacan ise arzunun, insanın özne olarak var olma arzusuyla bağlantılı olduğunu söyler.

Lacan'ın "arzu" tanımı, bireyin kendi eksikliğiyle yüzleşmesi ve bu eksikliği bir ideal aracılığıyla aşma çabasıdır.

Ancak neoliberal toplumda arzu, yerini hızla satın alınan ve tüketilen hazlara bırakmıştır.

Tüketim kültürü, bireyin gerçek arzularını görmesini engeller ve onu sürekli olarak yüzeysel tatminler peşinde koşturur.

Lacan'ın perspektifinde, neoliberal sistemde arzu yerine geçen haz, bireyi köklü bir yalnızlığa ve içsel boşluğa sürükler.

Neoliberalizmin dayattığı tüketim odaklı haz anlayışı, modern dünyadaki toplumsal çürümenin temel nedenlerinden biridir.

Arzunun yerini hazzın alması, bireylerin yalnızca anlık tatminler arayarak toplumsal bağlardan ve kolektif ideallerden kopmasına neden olur.

Ancak tarihsel olarak, bizi insan yapan, bizi toplumsal idealler ve hedefler doğrultusunda bir araya getiren güç arzudur.

Bu nedenle neoliberalizmin sunduğu haz odaklı yaşam biçiminin ötesine geçmek, ancak bireylerin arzu ile yeniden bağ kurmasıyla mümkün olabilir.

O halde arzumıza sahip çıkmalıyız.

Daha doğrusu belki de öncelikle arzumuzu gerçekten tanımalıyız.

Yeni bir düzenin inşası, kendi kimliğimize sahip çıkmakla

Özne ve Nesne

İç ve Dış

Gerçekle temasta olma düşüncesi, insanlığın "doğal kozmos"tan "inşa edilebilir kozmos"a geçişiyle ve bu süreçte bireyin öznelliğini keşfetmesiyle başlar.

Doğal kozmos insanın en başından sahip olduğu ve seçemeyeceği özellikleri, aidiyetleri temsil eder.

Zorunlu olarak gösterdiği adaptasyonların ve öğrendiği ilk reflekslerin olduğu; bir "kuluçka dönemi" gibidir.

İnşa edilebilir kozmos da kişinin birey olma yolunda aldığı sorumlulukları, hayatında yaptığı değerlendirmeleri ve sonucunda verdiği kararları temsil eder.

İnşa etme fikri hem gerçek anlamda yaşamda yenilenen ve oluşturulan inşaları içerirken hem de bazı duvarları yıkmayı içinde barındırır.

Yazının devamında daha iyi anlayabileceğimiz üzere bu dönemin ismi de "kozadan çıkış"tır.

Bahsedilen dönüşüm, bireyin içsel ve dışsal dünyaları arasındaki ilişkiyi yeniden yapılandırmasına benzetilmiş.

Tanımlardan içsel dünya anne-baba ile olan ilişkileri, aileyi baz almışken dış dünya "ev" dışındaki iletişimleri baz almış.

Söz konusu makalede birey olma yolunda Kant ve Klein arasında bir bağlantı kurulmaya çalışılmış.

Fransız Devrimi, İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin kabulü gibi toplumsal değişimler Kant'ın sentez anlayışını, yani bireyin bütünleşme çabasını temsil eder.

Tek kavramından çok kavramına, içten dışa geçiş tamlik halini getirir.

Melanie Klein'in nesne ilişkileri teorisi ise bu içsel süreçleri ve bireyin sağlıklı ilişkiler geliştirmesinin önemini vurgular.

Bu çapı büyütme, halkayı genişletme, kapsayıcılığı artırma eylemi ancak veriler arasındaki ipler doğru bağlandığında ve neden-sonuç ilişkileri doğru kurulduğunda gerçekleştirilebiliyor olur.

Tez-antitez-sentez bütünlüğü, bireyin kendini ilk var ettiği, var edebileceği ve var etmesi gereken ailede başlar.

Kurulan tüm ilişkilerin temeli burada atılır, prototipi burada üretilir ve yaşanır.

Toplumun en küçük birimi, ideolojik yapıların beşiği ve güvenli bölge aile, sahip olunan edinimler iyi değerlendirildiğinde yükselen bir rampa olabilirken gerekli dönüşümler gerçekleşmediğinde ise fertleri derin bir kuyunun ağzına getirebilir.

İç'i Bütünlemek

Aile ve toplumu, iç ve dış çatışkılar açısından birlikte değerlendirmek ve bir sonuca ulaşmak için bahsi geçen teorileri daha anlaşılabilir halde ifade etmek gerekir.

Klein'in teorisi iç dünyalarda iyi-kötü nesnelere ve nesnelere sebep olduğu kutuplaşmadan bahseder.

Bu içteki çatışma, dış için bir ayna görevi görür ve bireydeki çelişkiler topluma da yansıyor olur.

Yeni sistemler bu kutuplaşmaları ideolojilere, politığe yansıtarak mevcut fikir ayrılıklarını biraz daha geniş bir alana taşır ve toplumu parçalar, bireyleri yalnızlaştırır.

Fakat bu teorinin sonucunda çözümsüz bir yere evrilir ve bugünkü yerimizde sayarız.

Kant'ın söylemi ise bu çatışkıların aşılabilir olmasıdır.

Bu aşma potansiyeli doğal ve inşa edilebilir kozmos için yeterli enerjiyi sağlamaktadır.

Toplumsal çatışkılarla başa çıkmak için önce içtekilere bakmalı ve bunları bir bütün olarak ele almalıyız.

Kant iyi ve kötü, makro ve mikro aynı nesnede sentezlenirse birey gelişir görüşünü savunur.

İlkeye göre zıtlıkların birleşiminin bütünü oluşturması bize Heraklitos'u, zıtlıkların birbirini barındırması Hegel'i anımsatır.

Bu ilke bize çözüm açısından alternatifler sunmaktadır.

Haz-Arzu İkiliği

İç-dış'ın toplumsal tezahürleri günümüzde sistemlerin elindendir.

Metinde neoliberalizmin ürünleriyle ilgili bazı jargonlara yer verilmiş.

Anlatılmak isteneni vermek için dili biraz sadeleştirerek derine kazmak daha doğru olabilir.

Bu iki kavram için de ilkel savunma mekanizmaları tanımı yapılmış.

Genel itibariyle sistemlerin bireyleri sürekli olarak ihtiyaçtan isteğe, üretimden tüketime, temelden karmaşığa ve uçlarda yaşamaya ittiğini ifade etmişiz.

Bir yönüyle insanı doğduğu yerden uzaklaştırırken bir yönüyle de ilkelliği tek çare olarak önümüze sunduğu izlenimini uyandırmış.

Bunları yaparken tıpkı iyi ve kötü gibi arzu ve haz kavramlarının kullanıldığını görüyoruz.

Bakış açısında arzu kavramı manevi olarak itici gücü temsil ediyor.

Lacan'ın düşüncesine göre arzuların sonunun gelmemesi, karşılanamayacak olması onu fişekleyici, uyarıcı madde yapan neden.

Arzu tanımı gereği bir motivasyon ve bireyi anlamlı bir var oluşa yönlendiren faktörlerden biri.

Haz ise arzunun maskelenmiş hali.

Adeta içinden ruhu çıkarılmış bir beden gibi, sahte, yanıltıcı ve tehlikeli.

Neoliberalizmin refleksi arzuyu haza indirgemek ve kişiyi güdüsüzleştirmektir.

Bu güdü olmadan birey kolektivite ve amaçlardan uzak, yalnız ve tüketim odaklı bir canlıdır.

Haz, hız, anlık yoğunlaşmalar; gerçek derinliği kapsamaz.

Toplumsal çürümelerin temel etkenlerinden biri pazarlanan hazdır.

Arzu, insanın kendisiyle yüzleştiği, kendini fark ettiği ve tanıdığı bir yoğunluktur.

Arzu gerçektir, toplumdur.

Bir, İki ve Dil

Bir'i dille ifade etmek zordur çünkü onu eksiltir bir eylemdir.

Anlamını, değerini, ağırlığını azaltır.

Yoğunluğunu ve şekilsiz oluşunu kaybettirir.

Çünkü Bir, özne, benlik; kalıplara sokulamadığı ölçüde gerçektir.

Özü gazdır.

Dille ifadesi onu sıvılaştırabilir.

Ancak bu hareketin indirgenmesi düzenin onu katılaştırmaya çalışmasına da yol açabilir.

Buna göre Bir, yapısı gereği eksik var olacaktır.

"Bir" ve "İki" arasındaki asimetric ilişki, öznenin tamamlanmamışlığını ve hayali tamlık arayışını temsil eder.

Bir, bardağın tamamını görmemiz ve değerlendirmemiz için bir İki'ye ihtiyaç duyar.

Aksi halde bu karşılaştırma yapılmadan bardağın boş tarafı gibidir.

Kendini ötekiyle kıyaslamadan eksikliğini göremez.

Bir'i bir yapan ve arzusunu yaratan İki'nin varlığıdır.

Bu ortaya bireysel bir iletişim türü çıkarır, ister istemez mono bir yapı oluşturur.

Bu anne ve bebeğin ilişkisine benzetilir.

Fakat bu ilişki yalnızca bireysel olmamalıdır, sosyal bir boyut kazanmak için üçüncü bir unsur gerektirir.

Üç'ün Etkisi

Üç'ün, Lacan'a göre babayı temsil ettiğinden bahsedilir.

Bu yönüyle Üç, asimetric ilişkiye hem toplumsal bir yön katar hem de yasanın simgesi rolünü üstlenir.

Asimetric ilişkide ortaya koyulamayan sosyalliği var eder ve iletişim artık nesnel bir boyutta işler.

Dil, işlev kazanır.

İlksel ilişkiyi kıran ve simgesel düzene sokan yasa, etiği, ahlakı, toplumu, gelişimi ve değişimi temsil eder.

Monoluktan vazgeçmeyi, ilk metinle bağdaştırırsak hem kuluçkayı hem kozadan çıkışı anlatır.

Dahil olduğu ortamı özgürleştirir, özgünleştirir ve arzu kavramını farklılaştırır, kısıtlar.

Kapsayıcı rolüyle bir topluluk oluşturmaya, dışa adım atmaktadır.

Hakikat

Lacan'a göre öznenin eksikliği, onun var oluşunun temelidir.

Yani Bir, tam olmadıkça Bir'dir.

Buna göre tutunulacak hakikat, eksikliği kabul etmekle başlar.

Tıpkı gerçek bilgiye bilginin sonsuzluğu kabul edildiğinde ulaşılabileceği gibi...

Çünkü bilgelik, her şeyi bilemeyeceğini fark ettiğinde ve kabul ettiğinde ulaşılan bir mertebedir.

Hakikat, dilin sınırlarının ötesindedir.

Ego-Gerçeklik

Ego yazıda, eksikleri maskeleyen bir ideadır.

Sistemlerin sevdiği üzere maskeleyici bu etken de düzen tarafından bize sunulur, dayatılır.

"Sağlıklı bir ego" ideali, bireyin gerçekliğinden kaçış olarak yorumlanır.

Fakat özne arayışında ve hakikat yolunda tıpkı haz gibi ego da bir caydırıcı faktör ve hastalıklı yapıdan başkası değildir.

Öznenin Özneliği

Lacan öznenin daima eksik kalacağını ve kalması gerektiğini savunur.

Daha önce de açıkladığımız üzere “Bir, eksik var olur.” görüşünü savunur.

Fakat Hegel öznenin eksiklerin ötesinde bir birlik, Bir’lik, yakalayabileceğini öne sürer.

Başka bir anlamda öznenin eksiklerle kendi olduğu fikrini kabul edersek Hegel’in bahsettiği, kendini aşma olarak da yorumlanabilir.

Makalede, öznenin sosyal ve dilsel bağlamda nasıl oluştuğu ve arzusunu nasıl şekillendirdiğinden bahsediliyordu.

Bir, bireyi temsil ederken zincire eklenen iki ve Üç, toplumsallığın bir ölçüsüydü.

Bireye kendi yerini bulduran toplum oldu.

Tüm bunları düşündürten şey de yine topluluk haliydi.

İç ve dışta bizi çözüme yönlendiren zıtlıkları barındırmak, kabul etmek ve reddetmekti.

Burada sistemin tuzaklarına düşmemek için, karanlık egolara sapmamak için uygulayabileceğimiz alternatif ise kendini görmek ve tanımak, toplumda yerini bulmak ve nesne olmaktan çıkmaktır.

Özne olmak ve toplumsallaşmak için kendini aşmaktır.

FELSEFE YAZILARI

ISSIZLIĞIN ORTASINDA

1644 ile 1687 yılları arasında Descartes, Galile, Kopernik ve Newton yayınladıkları kitaplarla bir çağı dönüştürüyorlardı.

Referanslar krizinin ortasında John Donne “ Parçalar halinde her şey, teknil tutarlılık yitip gitti, adil ölçü kalmadı, hiçbir şey tutmuyor birbirini “ diyerek o dönem yöneticilerinin ortak sesi oluyordu.

Kapalı dünyadan sonsuz bir evrene geçiliyordu artık.

Terori kelimesi yunanca kutsal olanı (theion) görüyorum (orao) kavramlarından türetilmişti.

Ve artık kutsal olan yani teori yıkılırken insanlık manadan yoksun, yatışmaz bir doğa ile başbaşa kalmıştı.

Kaos zamanlarıydı.

Evet dünya bir çarpışmalar ve güçler dünyasıydı fakat kozmosun yarattığı kaosta bir liman yaratmak gerekliydi.

Kant böyle bir arka planda Yunanca biraraya getirmek anlamına gelen sentez kavramını referans aldı.

“ Sentezi Üretmeyi “ ve “ Sentetik Hüküm Verme Hakkı “ ile doğal durumda görülen insanı, hukuksal duruma sokmayı ve insanlık için bir liman yaratmayı hedefliyordu.

Doğanın öngörülemez durumlarını aşarak eğitim yoluyla toplumun bilinebilir bir geleceğe yürüyebileceğini düşündü.

Bu yaklaşım Fransız Devrimi'nin cumhuriyetçi ideallerini geliştirmek ve “ İnsan Hakları Evrensel Beyannamesine “ varacak olan hümanist yönelime katkı sundu.

Bunun için temel kavramlara ihtiyaç vardı.

Bunlardan biri “ Çıkar Gütmez Eylemdi “ ve “ Seçilmiş Amacın Evrenselliğini “ esas alıyordu.

Bu kavramlar Kant için “ Kategorik Buyruklar “ dı.

“ Kategorik Buyruklar “ ahlakın buyurucu karakterini yansıtıyorlardı.

Daha anlaşılır bir ifade ile kendimize çeki düzen vermeyi, kendimizi durmaksızın iyileştirmeyi ve geliştirmeyi öngörüyorlardı.

Bu durum aristokrat etiğın zıddı olan ve doğuştan gelmeyen eylemlerimizle kazanabileceğımız “ Liyakat Etiğini “ oluşturuyordu.

Hepimiz eylemlerimizin niteliğı oranında yani liyakatta eşit olabilirdik.

Eşitliğimizin temeli eylemlerimizdi yani.

Bir çağ böyle dönüştü.

Artık “ Doğal Kozmos “ yerine “ İnşa Edilebilir Kozmos “ olacaktı. Aslında her şey bizim tasarımlarımız veya kurgularımız nedeniyle böyleydi.

İnsan geleceğini ellerine alıyordu.

Gelecek göklerden gelmiyordu ve onu biz yaratıyorduk.

Hatta dönem düşünürlerinin bazıları daha ileri giderek bir akıl dini öneriyorlardı.

Amaçlarımıza hakim olabilirsek ahenkli bir dünya yaratabilirdik.

Antik dünyada kozmik düzenin ve kendinden daha yüce bir gerçekliğın insanı artık dünyanın merkeziydi ve mutlak saygıya layık, hakları olan biriydi.

Bu fikirler haklarda biçimsel eşitlik, çalışmaya verilen önem ve bunların sonucu olarak bireyciliğı besledi.

Kişi çalışırken dünyayı kurduğı kadar kendini de yeniden kuruyordu.

İnsanlık ellerini fark ediyordu.

Çok çalışmamız aynı zamanda kendimizi daha çok eğitmemiz gerektiğı anlamına geliyordu.

Böylece yeni çağın ahlakı inşa edildi.

Kaderimiz ellerimizdeydi artık.

Çalışırsak olabilirdi.

Descartes “ Cogito Ergo Sum “ yani “ Düşünüyorum Öyleyse Varım” diyerek insanı daha da özne kıldı.

1789 Devrimini gerçekleştiren jakobenler “ Okullarından Çıkıp Sokağa İnen Descartesçi Devrimcilerdi “

Aile, devlet , kilise ve her tür otoriteye karşı çıktılar.

“ Tarihimiz Yasamız Değildir “ dediler.

Geleneklere sonsuza kadar saygı duyulamaz diyorlardı.

Özneler artık kendilerine güveniyorlardı.

Ancak kendilerinden başka kimseye de güvenmeye başlıyorlardı.

Şahsen itimat etmedikleri emin olmadıkları ve kendi yapmadıkları şeylere hep kuşkuyla yaklaştılar.

İman ya da inanç değil özbilinç hakikate ulaştırabilirdi bizi.

Eleştirel düşünce böyle gelişti.

“ Tanrısız Maneviyatlar ” dünyasını yarattılar ve geleceğin ideolojileri bu temelin üzerine inşa edildi.

Bize “ Devrimi, Vatani ve Bilimi” verdiler.

Kant “ Genişlemiş Düşünce “ diyordu bu yaklaşımlara.

Daha geniş ve daha evrensel bakmamızı salık veriyordu.

Yeni bir şafağın çağında göklerden gelen iradeyi insana vermeye çalışan bu fikirler hala güncel mi ?

Egoları şişmiş tanrı-insanlar dünyası yaratılmasının yolunu da bu fikirler mi besledi ?

Yeryüzü Cennetimizi ararken Cehenneme giden yollar mı inşa ettik ?

Ne göklerdeki Cennet ne de Yeryüzü Cenneti hayalimiz derdimize derman olmadı.

İnsanlık olarak ruhumuz hala üşüyor ve yalnızız.

**Ne bizi sürünün bir parçası kılan toplumsallıklar ne bizi
özerkleştirirken yalnızlığa boğan bireysellikler çözüm değilse ne
yapacağız ?**

Bize göre “ Gökubbe Altında Bir Kaos Var ve Şartlar Mükemmel “.

Başlayalım mı ?

İYİ, DOĞRU, GÜZEL

Hepimiz biricikliğimizin temeli olarak " İyi, Güzel, Doğru " olduğumuzu farz ederiz.

" Kötü, Yanlış, Çirkin " olanlar ötekilerdir.

" İyi, Güzel, Doğru " inanca ve kalbe yönelik kavramlardır.

Sözünü ettiğimiz kavramlar insanlığın en saf, en temiz duygu durumlarını tanımlar.

Çocukluk, Oyunsallık, Şenlikler, Sanatlar bu doğal ve dolaysız varoluşun ifadeleri olarak kabul edilebilir.

Hepimiz yaşarken eylemlerimizden kaynaklı olarak hata yaparız.

Doğum sonrasındaki masumiyetimiz ve saflığımız giderek azalır.

Gitgide kirleniriz.

" Kötü, Yanlış, Çirkin " şeyler yaparız.

Bu yüzden cennetlerimiz ve ütopyalarımız " İyi, Güzel, Doğru " iken cehennemlerimiz ve distopyalarımız " Kötü, Yanlış, Çirkin " dir.

Bu ahlaki ikilemleri aşmak isteyen batı merkezli düşünce sistemi " İyi, Güzel, Doğru " kavramlarını kalpten akla, inançtan bilgiye taşımaya çalışmışlardır.

Eski Yunanlılar Felsefenin üç boyutunu; olanın bilgisini yani teoriyi (İyi) adalet arzusunu yani etiği (Doğru) kurtuluş arayışını yani bilgeliği (Güzel)aramışlardır.

Aristo " İyi, Doğru, Güzel " kavramlarına ulaşmanın Dünya'daki yerimizi bulmamızı sağlayacağını, netliğimizi ve niteliğimizi belirleyip bizi tam hale getireceğini düşünüyordu.

Kant " Saf Aklın Eleştirisinde " İyiyi " Yargı Gücünün Eleştirisinde " Doğruyu " Estetik Yargı Gücünde " de Güzeli normalsal hale getirmeyi hedefledi.

Fransız Devrimi, Eşitlikle İyiliği, Adaletle Doğruluğu, Özgürlükle Güzeli gerçekleştirmek istedi.

Tüm bu yaklaşımlar " İyi, Doğru, Güzeli " kavramlarını, inaçtan bilgiye, kalpten akla taşıdıklarını düşündüler.

Doğu felsefelerinin bu yaklaşımlara yanıtını en güzel ifade edenlerden biri Hacı Bektaş Veli idi.

" İyilik iyidir " dedi.

Doğa ile uyumun, döngüsellüğün olduğu bir varoluşta her şeyi kendisiyle açıklamak mümkündür çünkü.

Farklarını ifade ettiğimiz her iki sistemin ortak yanı ise " İyi, Doğru, Güzeli " kavramlarının Batıda akla, yazıya , hukuka dayalı olarak, Doğuda ise kalbe, söze ve ahlaka dayalı olarak bir HAK iddiasının temelini oluşturmasıydı.

Yani " İyi, Doğru, Güzeli " tüm düşünce sistemlerinde HAK kavramının temeli.

Bireysel olarak bizim kurumların , devletlerin kendilerinde hak gördükleri bütün eylemler aslında bir fail olarak " İyi, Doğru, Güzeli " kavramlarına bağlı.

Bu kavramlar bize, meşru ve filli eylem hakkı, yargılama hakkı ve değerlendirme hakkı sağlıyor.

Sorunda burada başlıyor.

Çünkü bireysel düzlemde, bize göre gayet açık olan haklılığımız toplumsal düzlemde karşılığını bulmuyor çoğu zaman.

Hatta bazen toplum bizim " İyi, Doğru, Güzeli " kavramlarımızı kaos unsuru olarak görüp bizi cezalandırabiliyor.

Dolayısıyla " İyi, Doğru, Güzel " kavramlarının öteki tarafından anlaşılması ve onaylanması gerekiyor.

Anlaşırsak uzlaşıyoruz, barışıyoruz, anlaşamazsak çelişiyoruz, savaşıyoruz.

Çağımızda benzelikler önemini yitiriyor.

Her şeyin atomize olduğu bir farklar çağında yaşıyoruz.

Farklar ve farklılıklar çağında ortak bir " İyi, Doğru, Güzel " kavramına ulaşmak hayli zor.

" Kötü, Yanlış, Çirkin " olmak istemiyorsak eğer " İyi, Doğru, Güzel" kavramlarını toplumsal düzeyde yeniden inşa etmek zorundayız.

Bu yüzden ötekilere ihtiyacımız var.

Belki de ilk adım olarak onların " Kötü, Yanlış, Çirkin " olmadığını kabul etmeliyiz.

Hatta gerçekten kendimize karşı cesursak bizim " İyi, Doğru, Güzel " olmayabileceğimizi düşününebiliriz.

Belki de Nietzsche' nin dediği gibi " İyinin ve Kötünün Ötesinde " bir hayat mümkündür.

Belki de Cennetleri ve Cehennemleri, Şeytanları ve Melekleri, Ütopyaları ve distopyaları biz yaratıyoruzdur.

Yeryüzünde yaşıyor olmanın sorumluluğunu kabullenmek ve gereğini yapmak için " Ne yalansız yaşarsak o kadar iyidir " belki.

Gerçek kabullenmemiz için bizi bekliyordur belki, bulanık bir geçmişin katılığından ya da belirsiz bir geleceğin uçuculuğundan kurtulup bugün evrenin ve canlılığın akışkanlığında yanı başımızda bizden onu anlamamızı bekliyordur.

Belki de Soluk Soluğa yaşamak için daha fazla beklememeliyiz.

NE YAPMALI ?

Hegel gençlik arkadaşları Hölderlin ve Schelling'in felsefelerinin etki alanından çıkıp kendi sesini netleştirmeye başladığı dönemde bir antropolog titizliğiyle, pratik örneklerden beslenerek kendi kavramlarını inşa etme yolundaydı.

Bu dönemdeki çalışmalarında bulduğu kavramlardan biri de "Formların Özgür Kullanımına Katılım Hakkı " idi.

Modernlik ve özgürlük üzerine yaptığı çalışmalarda bu kavram onun düşünce dünyasını belirleyen ana kavramlardan biri oldu.

Geist (ruh) kavramını devlete bağlayarak diyalektiği indirgeyip kolaycılığı seçtiği farz edilen Hegel yukarıda andığımız kavramı beslemek için devlette ve toplumda korunamayacak olanı korumama gerekliliğini ortaya koyuyordu.

Ardından son derece liberal bir yaklaşımla İskoç ekonomi politik incelemelerinden hareketle bugünkü tabirle devletin piyasalara müdahale etmemesi gerektiğini söylüyordu.

Yukarıda sözünü ettiğimiz kavram böyle bir düşünce dünyasının ürünü olarak ortaya çıktı.

Geçerken şunu da belirtmekte fayda var.

Alman düşünce sistematliğini, Ada (İskoç, İngiltere) ekonomisini ve Fransız devrimci siyasetini birleştirmek Marx'tan oldukça önce Hegel'in gündemiydi.

Hatta Marx'ın düşünsel mirasının temel kolonlarını oluşturan bu sistemin Hegel esinli olduğunu kabul etmemiz daha doğru olur kanımca.

Peki Hegel döneminde modernlik ve özgürlüğü geliştirmek için gerekli bu kavram günümüzde ne anlam ifade ediyor olabilir ?

“ Formların Özgür Kullanımına Katılım Hakkı “ çağın bizi sürüklediği çaresizliği aşmak için bir kılavuz olabilir mi ?

Sorumuz budur.

Bedenimiz veya mülklerimiz üzerinde bile yeterince temellük hakkımız olup olamayacağına dair belirsiz bir gelecekte bahsediliyor kimi metinlerde.

Yapak zeka ve yüksek teknolojik gelişmeler nedeniyle neredeyse kendimizle ilgili fikir yürütmemiz bile abes kabul ediliyor.

Gelecek bir yönüyle son derece belirsiz ve kaotikken bir yönüyle de üzerinde hiç bir tasarrufumuzun olamayacağı değişmez bir düzen haline geliyor.

Hepimiz akıntı da kayboluyor gibiyiz.

Tutanacak dallar, medet umulacak fikirler arıyoruz.

Çağ üzerimize çöküyor.

Böyle bir çağda hiç bir klasik reçete derde derman olmuyor.

Yeni bir düşünme sistematiğine, yeni varoluşsal ve toplumsal dinamiklere ihtiyacımız var.

Biz de Hegel'in geçtiği yolları çağımıza uyarlayıp ele aldığımız kavramı çağcıl hale getirmeyi bir deneyelim.

Öncelikle korunamayacak olan neleri koruyoruz ?

Nerede, ne kadar ve nasıl muhafazakarız ?

Ellerimizden kayıp gittiği aşikar olan hangi formlarla beraber ölmek adına çürümeyi seçiyoruz ?

Değişmezliği ve düzeni doğru yerde karşılayıp, kaosu gerçekçi bir düzlemde mi kabulleniyoruz ?

Ve ardından Kant'ın dediği gibi aklımızı kullanmaya cüret etmemiz gerekiyor.

Formlar kavramını Hegel'den bu yana alabildiğine esneten kapitalizme karşı biz de bu esnekliği kabul etme ve aşma cüretini göstermeyi deneyelim mesela.

Düşman ve savaş her yerde ise kapitalizm doğayı, bedenlerimizi ve ruhlarımızı ele geçiriyorsa öncelikle bizde mücadeleye burdan başlayalım.

İlk formumuz olan bedenimizi, ruhumuzu ve aklımızı BİZE ait kılalım.

Ancak bu BİZ bir yönüyle yerelliklerle ve özgünlüklerle beslenirken bir yönüyle de evrensel ve hukuki hedefleri olan bir BİZ olsun.

Hız ve Hız diyalektiği ile çalışan kapitalist sistemi bozalım örneğin. Önce tüketim kültüründeki değişimlerle ardından yeni üretim biçimleriyle.

Kendimizde kat ettiğimiz mesafeye bağlı olarak sonraki hedeflerimiz müştereklerimize sahip çıkmak ve geliştirmek olabilir böyle bir durumda.

Müşterekler satılamayan, alınamayan, metalaştırılamayan her şeyi içeriyorsa eğer hala uğruna mücadele edebileceğimiz pek çok form var demektir.

Eğer bunu da başarırız yeni müşterek formlar üzerinde kolektif haklar oluşturalım mesela.

Ve tüm bu zeminlerden hareketle beşinci kuşak insan haklarını talep etmeye başlayalım bir an önce.

Hak kullanımı dolayısıyla ele alınan tüm konularda referans noktası bildiğimiz gibi insan hakları evrensel beyannamesidir.

Birinci kuşak İnsan hakları dalgası daha çok kişi hakları ve siyasal haklar, ikinci kuşak insan hakları dalgası ekonomik , sosyal ve

kültürel haklar (refah devleti), üçüncü kuşak haklar ise barış ve çevre hakları temelli gelişmişti.

Dördüncü kuşak haklar ise kent hakkı ve ekosistem hakkı idi.

Hegel'in sezgiselliğinin yol açıcılığında onun serbest piyasaya bağladığı modernlik ve özgürlük kavramlarını yeniden ele alıp, diyalektik yöntemi bir de formlar diyalektiği olarak düzenlememiz gerekiyor.

O halde şimdi aklımızdan, ruhumuzdan, bedenimizden başlayarak tüm insanlar için " Formların Özgür Kullanımına Katılım Hakkını" talep etme zamanı.

Unutmayalım ki paradigmlar biz kabul ettiğimiz oranda etkililer.

Meşru ve fiili bir zeminde kurulmuş yeni bir paradigma kendini besleyen fikir, eylem, yöntem ve uygulamalarla birlikte sandığımızdan çok daha hızlı bir biçimde büyür.

Tarih bitmedi, mücadele sürüyor.

Ve evet, gelecek bizimle gelecek.

"FELSEFE YAZILARININ ELEŞTİRİSİ VE DEVAMI

Düşünüyorum, Öyleyse Paylaşıyorum

Descartes'ın ünlü "Cogito, ergo sum" yani "Düşünüyorum, öyleyse varım" sözü, insanın öz-bilinçli varlığını ve düşünce gücünü temel alan bir felsefi anlayışı temsil eder.

Ancak günümüzde insanlar için bu anlayış, dijital dünyanın etkisiyle dönüşüme uğramış gibi görünüyor.

Bugünün insanları için var olmanın temel ölçütü, düşünmekten çok paylaşmak ve görünür olmaktır.

Bu bağlamda, "Düşünüyorum, öyleyse varım" ifadesi, "Paylaşıyorum, öyleyse varım" şeklinde evrilmiş durumda.

İnsanlar, özellikle de gençler sosyal medyada kendilerini var etmek için sürekli paylaşım yapıyor, içerik üretiyor ve takipçi kazanma çabasına giriyorlar.

Bu durum, bireyselliğin yeni bir boyuta taşındığını gösteriyor.

Sosyal medya platformlarında insanlar, kimliklerini oluştururken ve kendilerini ifade ederken, aynı zamanda sürekli olarak başkalarının onayına ihtiyaç duyuyorlar.

Descartes'ın bireysel düşünce ve öz-bilinç üzerine kurduğu varlık anlayışı, artık sosyal onay ve görünürlük arzusuyla harmanlanmış durumda.

Bu durum, bireyselliğin sınırlarını genişletirken, aynı zamanda yeni bir tür bağımlılık yaratıyor.

İnsanlar, sosyal medya paylaşımlarının ve dijital kimliklerinin gerçekte ne kadar "onlara ait" olduğunu sorgulamaya başlamış

durumdayken sığınabilecek manevi limanların değeri her geçen gün artıyor.

Kant ve Ahlakın Evrenselliği: Gerçekten Mümkün m?

"Felsefe Yazıları"nda Kant'ın ahlaki sistemlerine yapılan vurgu, özellikle genç nesil için tartışmalı bir noktaya işaret ediyor.

Kant, bireyin eylemlerinin evrensel bir değer taşıması gerektiğini, ahlaki buyrukların tüm insanlar için geçerli olmasını savunuyor.

Ancak günümüz dünyasında bu evrensellik, ne kadar geçerli olabilir?

Küreselleşmenin getirdiği çok kültürlü dünya, ahlaki değerlerin evrenselliğini daha da zorlaştırıyor.

Ahlaki değerler, bir yanda bireyin kendine ait düşünceleriyle şekillenirken, diğer yanda toplumsal normlar ve kültürel farklılıklar tarafından sınırlanıyor.

Tüm bu genişleme ve sınırlanma eğilimlerinin ortasında yolunu ve konumunu bulmaya çabalayan modern insan, kendisini bu çıkmazdan kurtarmayı vadeden eğilimlere çok daha açık ve savunmasız hale geliyor.

Bu noktada Kant'ın "kategorik buyrukları" modern dünyada ne kadar geçerli olabilir?

Kant'ın evrensel ahlak ilkeleri, günümüzün hızla değişen ve çeşitlilik gösteren dünyasında yeterince kapsayıcı olmayabiliyor.

Genç zihinler, ahlaki ilkeleri daha çok kendi bireysel çıkarlarına göre şekillendirme eğiliminde hareket ederken bu eğilimin yıkıcı sonuçları her geçen gün artan yoğunluklarla gün yüzüne çıkıyor.

Mevcut ahlaki normların etkisizliği yeni bir kaos çağını davet ederken "korunması gereken"in nerede başlayıp nerede biteceği sorusu toplumun ayrışmasını körüklüyor.

Kaos: Tehdit mi, Fırsat mı?

“Felsefe Yazıları”, kaos kavramını insanlık tarihi üzerinden analiz ederken, bir düzenin bozulmasından ve yeni bir düzenin inşasından bahsediyor.

Eskiği yıkmaktan korkmamayı ve sonrasında gelecek olanı tartışmayı öneriyor.

Değişim süreçlerinin her zaman korkutucu olduğu ve özellikle insanın kendinden kaynaklı gücünün eksildiği günümüzde, kişi bu fırtınalı süreçten nasıl hayatta çıkabilir?

Yeni bir çağın müjdesinin ölüm getirmemesi için ne yapmalı?

Birey için belirsizlik ve kaos, yaratıcılığı besleyen bir unsur olabilir.

Düzenin katı yapıları yerine, sürekli değişen ve esnek bir dünyada yaşamak, tek tek bireylerin daha rahat hissettiği bir ortam yaratabilir.

Fakat toplum bu konuda aynı esnekliği gösterebilir mi?

Eski olanı yıkacağı için yeniyi reddetmek de çözüm olmadığına göre yeninin ve eskinin, kalbin dayattığının ve aklın talep ettiğinin dengesi nerede kurulabilir?

Bu bağlamda makalenin kaosa yönelik algısı, yeniden değerlendirilmeli ve belki de çok hassas bir fırsat olarak yorumlanmalıdır.

Liyakat Sistemi

"Felsefe Yazıları"nda yer alan liyakat etiği, bireyin eylemlerinin niteliğine göre değerlendirilmesi gerektiğini savunur.

Günümüzde özellikle vurgulanan ve her yerde karşımıza çıkan kimlik tabanlı değerlendirmeleri reddeder bu yaklaşım.

Eğitim, kariyer ve sosyal statü elde etme süreçlerinde karşılaşılan adaletsizlikler, insanların liyakat sistemine olan inancını sarsmış durumda.

Yetenek ve niteliğe göre yapılacak bir değerlendirmenin kim tarafından yapılacağı ve bu kişinin yeterli niteliğe sahip olup olmadığı konusundaki güvensizlik, toplumun kendi yeniden inşa mekanizmalarını bozuyor.

Kendine ve bir diğerine güveni hızla azalan insan, bu güveni “ebedi” olduğu iddia edilen paradigmalarda bulmaya mecbur bırakılıyor.

İnsanlar, adil olmayan bir sistemde başarılı olmanın yolunun liyakat değil, ilişkiler veya ayrıcalıklar olduğunu düşünebilir.

Bu durum, toplumsal adaleti sağlamak için güven kavramının yeniden inşa edilmesi gerektiğini gösteriyor.

Bu da, toplumun tamamıyla ilgili iddialarda bulunmadan önce bu güven duygusunu kendi çevresinde inşa etmekle başlayabilir.

Gelecek: Kimin Ellerde?

Makalenin önemli bir vurgusu, insanın geleceğini kendi ellerine alması gerektiği fikridir.

Bu, özellikle gençler için heyecan verici bir çağrı olabilir.

Günümüzde, makalede de belirtildiği gibi kişisel nüfuz alanlarımız manevi düzlemde artarken ve hepimiz engin bir bireyselliğin sınırlarında gezerken, maddi dünyada her geçen gün daha fazla şeyi kaybediyoruz.

Yediğimiz yemekten kullandığımız yakıta kadar hayatımızın çıkarılamaz bir parçası haline gelmiş unsurlardaki söz hakkımız ve bilgimiz hiçbir zaman değiştirmemize yetecek seviyeye gelmiyor.

“Yeterince istersek her şeyin mümkün olduğu” algısı zihinlerimize işlenirken gerçek dünyadaki işlevimiz gittikçe azalan sayıdaki şıktan birini seçmekten öteye gidemiyor.

Ne kadar istersek isteyelim; sağlıklı beslenmek, doğru uyumak, etrafımızdaki insanlarla ve en önemlisi ailelerimizle ilişkilerimiz; en başta elimizden alınanlar, çeşitli bedellerle bize geri veriliyor.

Özel fiyat etiketine sahip ürünleri alarak sağlıklı beslenmeye devam edebileceğimiz, hava temizleyicisi ve uyku terapisi alarak uykumuza geri kavuşabileceğimiz, o diziyi izlersek, o yöntemi uygularsak, sevdiğimizize o hediyeyi alırsak ilişkilerimizi tekrar iyi bir aşamaya getirebileceğimiz söyleniyor.

Bu sırada, insanı insan yapan şey, yaratıcılık kavramı, bir avuç insanın elinde oyuncak haline gelen “elit” bir yeteneğe dönüşüyor.

İnternetle birlikte gelen engin bilgi edinme kapasitesi, beraberinde gelen bu bilgiyi kullanma kapasitesinin azalmasını gölgeliyor.

Hepimiz eski kuşaklara göre çok daha fazla ve çeşitli konularda fikir sahibiyken gündelik hayatımızın kontrolünü kaybediyoruz.

Zihnin elden, teorinin pratikten, dünyadan elini ayağını çekmiş insanların geri kalanlardan üstün olduğuna ikna edildiğimiz bir dünyada, değer onu üretenden alınıp onu pazarlayana veriliyor.

Çağımızın tüm bu karanlıklarının içinde, her zaman olduğu gibi bir umut duruyor.

Bize anlatıldığı gibi bir anda yardımımıza koşup her şeyi eski haline getirecek bir umut değil bu.

Ulaşmamızı gerektirecek, kayıplar gerektirecek, bedel ödetecek ve dünyayı daha önce hiç olmadığı kadar değiştirecek bir umut.

Fakat tüm bu olumsuzluklarının yanında, gerçek bir umut.

BİZİM umudumuz.

YAŞAM YAZILARI

TÜKETİLEN MUTLULUK

Hayatımıza bir anlam katabilmek ve yaşadım diyebilmek için üstüne eklememiz gereken kavramlar oluyor.

Ahlaklı yaşadım , severek yaşadım, mutlu yaşadım, huzurluyum demek istiyoruz.

Sadece yaşamak yeterli olmuyor.

Daha fazlasını , daha anlamlısını , mutluluğu istiyoruz.

Nedir mutluluk ?

Sokrates “ Yaşamın amacı ve herkesin peşinden koştuğu en yüksek iyi mutluluktur, mutluluğa erişmenin yolu ise bilgidir. Doğru bilgi insanı doğru eylemlerde bulunmaya götürür” demiş.

Mutluluğu doğru bilgiyle ve eylemle ilişkilendirmiş.

Antik Yunanlıların mutluluk için kullandıkları terim eudaimonia dır.

Karşılığı da iyi olma halidir.

Eu iyiyi, daimon ise Sokratese göre kendisine yol gösteren onu aşırılıklardan alıkoyan, yanlışlıklar yapmasını önleyen içsel bir sesi ifade eder.

Bu sesi vicdan ya da ahlaki bir ses olarak düşünebiliriz.

Aristoya göre mutluluk erdemli olma ve erdeme uygun davranışlar sergileme halidir.

Farabi yapılan her iyi iş mutluluk yolunda atılan adımdır demiş.

Mutluluk daima başkasına temas etmeyi , aktarmayı , paylaşmayı gerektirir.

Tek başına yaşanabilen değil ,birlikte çoğaltılabilen.

Günümüzde mutluluk bu tarihsel anlamlarını yitirmiş, kapitalizmin ve eğitilmeyen iç dünyamızın ortaklaşa ilerlediği bir yolculuğuna dönmüştür.

Sen değerlisin (ama o değil) önce kendini düşün, kendini şımart, toplumsallıklardan uzak dur, aman ha birlikte değil tek başına ,kazara yolun insanlarla da kesişirse o zaman unutma ki önce senin varlığın kutsanacak anlayışıyla davranacaksın.

Tabi ki tüm bunlar da parayla olacak.

Sistem bize sürekli kodlar gönderir.

Tüket , acele et, en iyisi en güzeli senin olsun ,ama biraz hızlı tüket çünkü daha iyileri senin için üretiliyor.

Tüketim zaman alır sistem bu zamanı en aza indirmek ister çok vakit alan emekle yoğrulmuş ama az fayda sağlayan her şey eskimiştir.

Bize yeni olan lazımdır.

Beklemek çağımızın en can sıkıcı durumlarından biridir.

Her şey hızla akar zaman, insan, geçmiş, gelecek.

Acele etmeliyizdir.

Tüketimden başımız dönmelidir , durursak kayboluruz.

Bizlere sürekli böyle daha da mutlu olacağımız empoze edilir.

Oysa daha fazla tüketim güvence ve doymuşluk hissi yerine endişe artışına neden olur.

Sahip olunanlar asla yeterli değildir.

Herkesin bütçesinin iyi bir arabaya yettiği yerde gözü yüksekte olanların, hırslıların, zamanın ruhunu kavramış olanların daha lüks bir arabaya ulaşmaktan başka şansları yoktur.

Kısacası tüketim çılgınlığı bizi bizden alır.

Sürekliğin yerini geçici olanlar alır.

Bağlanma korkusu bizi kuşatır.

Ne bir insana ne bir hayvana ne de eşyaya .

Eskinin bağlılık gerektiren ilişkilerinin yerini riske maruz kalmayı en aza indiren, bağlılık vaadi olmayan ilişkiler alır.

Fedakarlık kültürü artık ölmüştür.

Kendimiz dışında bir şey uğruna yaşamamanın yükümlülüğü bize çok ağır gelir.

Başka bir şeye bağlılık durumları ne kadar içten olursa olsun fedakarlık aşamasına gelmeden durur.

Tüketim çılgınlığını tespit ederiz ama en ufak bir özveride bulunamayız.

Her şey bir ihtiyaçtır.

Tüketemezsek mutsuz oluruz.

Mutsuzluk tehdidine karşı en hassas kişiler en tepe ile en dip arasında bulunan aradaki insanlardır.

Üstte olanların kendi üstün konumlarını korumak için hiçbir şey yapmalarına gerek yoktur.

Alt sınıflarda olanlar kötü talihlerinden kurtulmak için neredeyse hiçbir şey yapamazlar.

Ama aradaki insanların elde ettiklerini kaybetmemek için hep daha fazla çalışmaya ihtiyaçları vardır.

Bir dikkatsizlik sonucu ellerindeki her şey yitip gidebilir.

Sürekli kaygı halinde yaşamak zorundadır

Mutsuzluk korkusu ile görünürde güven dolu olan anlar arasında salınır dururlar.

Aslında mutluluğumuz için gerekli şeylerin en az yarısının bir fiyatı yoktur ve mağazalarda satılmaz.

Bir alışveriş merkezi bize sevgiyi , dostluğu, iyi bir aile hayatını satamaz.

Paranın satın alamayacağı ,çoğaltılmayı gerektiren bir sürü mutluluk bizi bekliyor.

Parayla sahip olacaklarımız ,ortak geleceğimiz için ise birleşerek ortak mücadele etmeliyiz.

MUTLULUK İNSANIN İYİLİĞİDİR.

Mutluluk insanın iyiliğidir.

İyilikten epeyce uzaklaştığımız günümüzde yeniden bize insan olduğumuzu iyi insan olduğumuzu hatırlatacak emareler görmek istiyoruz.

Varsa hepsine dört elle sarılmaya hazırız.

Kötülüğün cehaletin bizi toplum olarak sarmaladığını ve geleceğimizin hızlanarak ellerimizden kayacağını hissediyoruz.

Nedir tüm bunların kaynağı?

Bizi mutsuzluğa, edilgenliğe, pasifliğe iten nedenler neler?

Kendi gücümüzün veya güçsüzlüğümüzün sınırlarını görmek durduğumuz noktayı doğru kavramak hiç olmadığımız kadar gerçekçi olmak zorundayız.

Hayata karşı bir duruş ve netlik kazanmalıyız.

Kısacası bizi özgürleştirici bir eğitim sürecine dahil olmalıyız.

Anlatılan şeyler ne olursa olsun anlatılma sürecinde cansızlaşma ve taşlaşma eğiliminde.

Eğitim anlatım hastalığından mustarip.

Bilgi kendilerini bilen sayanların yine onlar tarafından hiçbir şey bilmez sayılanlara verdiği bir armağan.

Freire özgürleşmenin ezilenlere armağan edilecek bir şey olmadığını , onların özgürleşme mücadelelerine katılımıyla mümkün olduğunu söylüyor.

Bunun için eğitim sisteminin niteliği çok önemli.

Eğitim hiçbir zaman tarafsız değil.

Ya genç kuşakların bugünkü sistemin mantığına entegrasyonunu kolaylaştırıp , sisteme uyum işlevi görüyor .

Ya da gerçekliği eleştirel ve yaratıcı olarak ele alıp, dünyalarının dönüştürülmesine nasıl katılacaklarını keşfettikleri bir araç olarak özgürlük pratiği haline geliyor.

Ne kadar sessizlik kültürüne gömülü olursa olsun, her insanın ötekilerle diyalog içinde yüzleşerek dünyasına eleştirel bakma yeteneği var.

Ama bu yeteneği isteği talebi görmezden gelerek eğitimin kalitesi düşürülüyor, nitelikli eğitim hakkına sadece küçük bir azınlık sahip oluyor.

Hepimiz yalancı masal anlatıcılarının korkuyu çoğaltan ama yol göstermeyen masallarının kahramanları oluyoruz.

Doğruyu aslında hepimiz biliyoruz.

Ama bunun bedeli çok ağır.

İnsanlar dünya aracılığıyla birbirlerini eğitirler.

Söz yeni bir güç kazanır.

Özgürleşme mücadelesine katılım sanıldığı kadar kolay değildir.

Özgürlük bazen korkutur.

Özgürlük korkusu kişinin hayaletler görmesine yol açar.

Birey için özgürlüğün risklerine yeğlediği güvenlik sağlama gayreti bir sığınak olur.

Yalancı masalları dinlemek bizi uyuştursa da bildiğimiz budur.

İnsanlar özgürlük korkularını ender olarak kabul ederler.

Daha çok kendilerini özgürlük savunucuları şeklinde sunarak korkuyu kamufle ederler.

Kendilerine özgürlük beçliliğini yakıştırarak kuşkularına ve endişelerine köklü bir serinkanlılık havası katarlar.

Çoğunlukla özgürlüğü statükonun sürdürülmesiyle karıştırırlar.

Sahip olduğu konumu, statüyü makamı kaybetmeme uğruna sekterliğe varırlar.

Oysa bizim eleştirel bir ruhla beslenen radikalliğe ihtiyacımız vardır.

Gerçekler çok ağırdır ama birilerinin söylemesi gerekir.

Eleştirel radikallik daima yaratıcıdır.

Sekterlik, var olanı koruma isteği, gerçekleri çarpıtır, eğer ,büker.

Gizemlileştirir ve böylece de yabancılaştırır.

Radikalleşme ise eleştirir ve böylece özgürleştirir.

Radikalleşme somut nesnel gerçekliği dönüştürme çabasına sarılır.

Sekterlik ise gizemlileştirdiği ve irrasyonel olduğu için gerçekliği sahte bir gerçekliğe dönüştürür.

İnsanlaşma problemi daima insanın en temel problemi olduysa da artık kaçınılması imkansız bir mesele niteliğini kazanıyor.

Adaletsiz bir sosyal düzen ölüm, çaresizlik ve sefaletle besleniyor.

Sistemin koruyucu bekçileri ise her zaman yardıma hazır.

Sahte bir yüce gönüllülikle yardım ellerini uzatıyorlar.

Bir yoksulun karnını doyurup, bir çocuğu giydirip, hasta bir kadını tedavi edip ,çocuklarımızı mutlu ettik denilerek boy boy fotoğraflar çektiriliyor.

Ama eğitimsizliği, şiddeti, yozlaşmayı yaratan nedenlerin sistem tarafından her gün yeniden üretildiğini görmemiz istenmiyor.

Gerçek yüce gönüllülük sahte yardımseverliği besleyen nedenleri yok etme mücadelesinin ta kendisidir.

Sahte yardımseverlik korku içindekileri, boyun eğdirilmişleri, hayatın reddedilmişlerini titrek ellerle avuç açmak zorunda bırakıyor.

Gerçek yüce gönüllülük bu ellerin yardıma daha az gerek duymasını, iş gören ve dünyayı dönüştüren insan elleri haline gelmesini sağlamaya çalışıyor.

Dünya ve insan bir diğeri olmadan var olamıyor.

İşlevsel açıdan baskı evcilleştiriyor.

Şiddet ezen, sömüren, ötekileri kişi saymayanlarca başlatılıyor.

Sevgisizliği başlatanlar seilmeyenler değil, sadece kendilerini sevdikleri için aslında sevmeyi beceremeyenler.

İnsanı reddeden kendilerine insan olma hakkı tanınmayanlar değil, onlardan insanlığı esirgeyenlerdir.

DÜŞÜN !

Farabi “ Önce doğruyu bilmek gerekir, doğru bilinirse yanlış da bilinir; ama önce yanlış bilinirse doğruya ulaşamaz “ demiş.

Yanılsa boğulduğumuz, yanlışı bir hayat felsefesi haline getirdiğimiz bu günlerde doğruya varmamız epey güç görünüyor.

Geçmiş içinde hem doğruları hem de yanlışları barındırır.

Biz yanlışlardan dersler alarak doğru olan yolda ilerlemek isteriz, kötünün ve yanlışın bizi boğmasını değil.

Bunu her zaman el yordamıyla kendimiz tek başına yapamayız da bir tarihin bir sistemin bize yol göstermesini bekleriz.

Sokağımızı aydınlatan ışıklar gibi yolumuzun da aydınlatılmasına ihtiyaç duyarız.

Ama bazen her şey bulanıklaşır, tüm değerler birbirine karışır.

Yanırlar doğrularla boy ölçüşebilir, Değerler eskir.

Etik sınır demektir.

Potansiyel olarak yapılabilir olandan sakınmaktır.

Meslek etiği doğru davranış, dürüst, tarafsız, adil ve eşit olma hali olarak tarif edilir.

Çağdaş tıp etiğinin dört temel ilkesi vardır.

Özerklik, zarar vermeme, yararlılık ve adalet ilkeleri.

Ahlakın dili haklar yükümlülükler erdemler gibi isimler ve iyi, kötü, doğru ve yanlış, adil ve adil olmayan gibi sıfatlar içerir.

Bu tanımlamalara göre etik birincil olarak bilmekle ilgiliyken ahlak yapmakla ilgilidir.

Etik kurallar ayrıca hukukla da yakın ilişkilidir.

Kısacası hangi mesleği yapıyor olursak olalım belirli norm ve kurallarla kendimizi çerçevlenmiş bir kalıp içerisinde buluruz.

Vicdanımızla kendi denetimimizi bir yere kadar yaparız ama bu yeterli değildir ve çok öznelir.

Adaletli ve tarafsız olduğuna inandığımız, liyakat sahibi, güçlünün yanında tavır almayan insan hayatına değer veren bir sistemler bütünü içinde olduğumuzu bilmek hukukun üstünlüğüne güvenmek isteriz.

Bir toplumda bu güven sarsıldığında domino taşı etkisiyle kötülükler peş peşe gelir.

Sistemin yarattığı çürümenin faturasını tek tek insanlardan çıkarmaya çalışırız.

Pergamon krallığının başkenti olan Bergama yüzyıllar boyu kültür, sanat ve sağlık merkezi olmuş.

Pergamon'un hastanesi olarak bilinen Asklepion'un İzmir'in Bergama ilçesinde MÖ 4 yy. da kurulduğu düşünülüyor.

Sağlık tanrısı Asklepios adına geyikli dağının yamaçlarında bir vadi içerisinde şifa verdiği inanan su kaynaklarının bulunduğu düzlükte kuruluyor.

Dokuz yüzyıl boyunca şifa dağıtmaya devam ediyor.

Antik çağın en önemli şifa kaynaklarından biri ve Galenos gibi ünlü hekimler de yetiştiriyor.

Asklepios Heykellerini yılanlı açısından tanıyabiliriz.

Yılan simgesi tıp biliminin simgesi haline burada gelmiş.

Rivayete göre bir hasta ölmek üzere olduğu için Asklepion'a alınmaz.

Kapıda beklerken iki yılanın zehirlerini kayadaki oluğa akıttığını görür.

Kendine zarar vermek için bu zehirleri içer fakat şifa bulur.

O zamandan bugüne yılan tıbbın simgesi haline gelir.

Yüzlerce yıl önce şifa dağıtmak adına hastanelerin kurulduğu topraklar bizim topraklarımız.

Böyle olunca bugün sağlık alanında çok daha iyi noktalarda olmamız gerekmez mi?

Bugün ise sağlıkta, eğitimde özelleştirme adı altında elimizde ne varsa masaya yatırılıyor.

Oysa ki sağlık en temel insan hakkı ve yasalarla güvence altına alınmalı.

Eğitim ise bir toplumun bugününü ve gelecekte nasıl yaşayacağını belirliyor.

Parasız ,bilimsel ve laik bir eğitim sistemi hepimizin vazgeçilmezi olmalı.

Kapitalizm öncesi uygarlıklar toplumsal dokuyu bozduğu için birlikte yaşama zarar verdiği için aşırılığa, ölçüsüzlüğe, aç gözlülüğe, şımarıklığa olabildiğince izin vermiyorlardı.

Sınırsız istek, arzu ve şımarıklık asla bir erdem sayılmıyordu.

Kapitalizmle birlikte etik değerler aşınıyor ve ahlaki çürüme git gide bir kural haline geliyor.

Kapitalizm sınırsız büyüme, genişleme ve yayılma eğiliminden dolayı tüm değerlere saldırıyor.

Eğitim ve sağlık kapitalist sistemin saldırılarından doğrudan etkileniyor.

Etik yozlaşma ahlaki çürüme tüm dünyanın sorunu olabilir ama bizdeki sorun bunların en üst noktaya çıkması.

Varlık içindeki yoksulluğumuzun, mutsuzluğumuzun, geleceksizliğimizin acısını hepimiz çekiyoruz ama en yüksek bedeli çocuklarımıza, gençlerimize ödetiyoruz.

Bu fatura onlar için çok ağır .

Her türlü konformist yaklaşımımızın çocuklarımızın geleceğinden çaldığını göremiyor muyuz ?

Sahip olamadıklarımızdan dolayı utanmak yerine, fazlaca sahip olduklarımızdan dolayı utanmamız gerekmez mi?

SAHTE BENLİK : MIŞ GİBİ YAŞAMLARDA, YENİ GERÇEKÇİLİĞE

Sahte Benlik Sunumu ve İdealize Edilmiş Görüntü

Sosyal medyanın yaygınlaşması, bireylerin kendilerini ve kimliklerini topluma sunma biçimlerinde köklü değişikliklere yol açtı.

“Mış gibi kişilikler”, sosyal medya platformlarında yaratılan “sahte benlik” ile bireyin gerçek kimliği arasındaki uçurumu derinleştiren bir kavram olarak karşımıza çıkıyor.

Bu sahte benlik, kişinin duygusal ve zihinsel gerçekliğinden kopuk, idealize edilmiş bir yaşamın simgesi haline geliyor.

Örneğin, Instagram gibi platformlar, bireylerin filtrelenmiş fotoğraflarla mükemmel bir hayat imajı yaratmalarına olanak tanıyarak, başarı ve mutluluk kavramlarını yapay bir estetikle eşleştiriyor.

Kapitalist kültürde birey, tıpkı bir ürün gibi sunulur; sosyal medya, bu süreçte bir “metalaşma” aracı olarak işlev görür.

Kişi, sahte benliğiyle sosyal medya ortamında “satılırken”, aslında kapitalist sistemin tüketim mantığı içinde kendini yeniden üreten bir meta haline gelir.

Bu, bireyin hem kendi özünden uzaklaşmasına hem de sürekli bir performans baskısı altında yaşamasına yol açar.

Kişi, yalnızca kendisini değil, yaşamını ve deneyimlerini de bir gösteriye dönüştürür.

“Mış gibi kişilik”ler, sosyal medyada bir tür “sahte benlik” yaratmak için paylaşım kültürünü kullanırlar.

Bu sahte benlik, kişinin gerçekliğini ya da duygusal karmaşıklığını yansıtmaz, aksine idealize edilmiş bir yaşam ve başarı imajı yaratır.

Yüzeysel Onay Arayışı:

Sosyal medya platformları, bireylere dışsal onay alma imkânı sunarken, bu süreçte yüzeysel bir tatmin yaratır.

Beğeni ve yorumlar, bireylere kısa süreli bir haz sağlasa da bu, gerçek bir içsel güvene dönüşmez.

Otto Kernberg'in teorisiyle uyumlu olarak, "mış gibi kişilik"ler bu tatmin edici olmayan onay döngüsünü sürekli kılmak zorundadır.

Birey, içsel boşluğunu ve aidiyetsizlik hissini gidermek amacıyla dış dünyadan gelen bu geçici onayları besler.

Bu sahte kimlik, bireyin gerçek benliğiyle olan bağını giderek zayıflatır.

Sürekli bir performansın sergilendiği bu dijital dünyada, birey sahici kimliğinden daha da uzaklaşır ve sonuç olarak psikolojik bir yabancılaşma yaşar.

Paulo Freire'nin eleştirel pedagojisine göre bu tür yabancılaşma, yalnızca bireysel bir sorun değil, aynı zamanda toplumsal bir bilinç sorunudur.

"Sahte bilinç" kavramı, kişinin toplumsal ve kültürel baskılar sonucu kendi gerçekliğinden nasıl koparıldığını açıklar.

Piyasa toplumu, bağlı olduğu egemenlik ve sömürü ilişkilerini gizler.

Sosyal medya, bireyin sadece kişisel varoluşunu değil, aynı zamanda toplumsal konumlanışını da manipüle ederek bu sahte bilincin yeniden üretiminde önemli bir rol oynar.

Gerçek Benlik ile Bağlantının Zayıflaması

Paylaşım kültüründe, sürekli olarak bir imaj yaratma ve onu sürdürme çabası, bireylerin gerçek duyguları ve deneyimleriyle temasını koparır.

“Mış gibi kişilik,” kendisini sosyal medyada sergilediği bu idealize edilmiş imaj üzerinden tanımlarken, gerçek benlik geri plana itilir.

Bu, kişinin içsel bütünlüğünü zayıflatır ve psikolojik bir yabancılaşmaya neden olur.

Sosyal medya, gerçek benliğin tehdit edilmediği, korunaklı bir alan olarak değil, aksine sürekli performans sergilenen bir sahne olarak işlev görür.

Modern dünyada bireyler, yalnızca dışsal baskılara değil, aynı zamanda içsel çatışmalar ve psikolojik yabancılaşmalara da maruz kalır.

Özellikle sosyal medya ve tüketim kültürünün yoğunlaştığı bir çağda, bireylerin kimlik arayışları giderek daha yüzeysel ve sahte bir hale gelir.

Bu durum, yalnızca bireysel psikolojik zorluklarla açıklanamaz; toplumsal yapılar ve ideolojiler de bu sahte kimliklerin yaratılmasında önemli bir rol oynar.

Sahte Kimliklerden Kurtulma ve Özgürleşme

Bireyin bu sahte kimliklerden kurtulması, sadece içsel bir farkındalık gerektirmez; aynı zamanda toplumsal yapılarla ilişkisini yeniden sorgulaması gerekir.

Freire, bireylerin kendi ezilmişliklerini fark ederek eleştirel bir bilinç geliştirmesi gerektiğini vurgular.

Bu süreç, bireyin pasif bir tüketici konumundan çıkarak toplumsal yapılar ve kendi kimliği üzerine aktif bir düşünce geliştirerek, özgürlüğüne giden yolu keşfetmesini içerir.

Kernberg'e göre sahte kimlikler, bireyin topluma uyum sağlama ve başkalarının beklentilerini karşılama amacıyla oluşturduğu yüzeysel kişiliklerdir.

Sosyal medya, bu kimliklerin sergilenmesi ve yayılması için ideal bir platformdur.

Ancak Freire'nin pedagojisi, bu yapının tersine çevrilmesi gerektiğini savunur.

Bireyin, hem toplumsal hem de kişisel anlamda özgürleşebilmesi için, sahte bilinçten ve sahte kimlikten kurtularak, gerçek benliğine ve toplumsal sorumluluğuna dönmesi gerekir.

Peki kolektif olarak nasıl bir medya inşa etmeliyiz?

90'lar kuşağının en önemli eleştirilerinden biri şu olmalıdır: Üslup ve geleneksellikten yoksun bir şekilde yaratıcı alanlara mahkûm bırakıldık.

En sade ve en basit olanı ihmal ederek, yüksek perdeden vakıflar ve partiler kurduk, katılımcıların yaratıcılıklarını kendiliğinden ortaya çıkaracağını düşündük.

Oysa her atölyede olduğu gibi, temel prensip zanaatkârlıktır; ince işçilik öğrenmek ve bu süreçte ustalaşmaktır.

Üslup ve araç kullanma becerisi geliştikten sonra yaratıcılık ve hayal gücü devreye girer.

Ancak biz, henüz araçlara tam anlamıyla hakim olmadan tuvalin başında bulduk kendimizi.

Bu yüzden, dernekler gibi yapılarda zanaatkârlığımızı geliştirerek geleceği sağlam temeller üzerine inşa etmeliyiz.

Peki, sosyal medyanın bu sahte kimlik üretim döngüsünü bir derneğin sosyal medyasında nasıl kırabiliriz?

Metnin geri kalanı bu tartışma için bir zemin olabilir.

O halde başlayalım.

Kapitalist sistem, bireyleri metalaştırarak tüketim odaklı bir yaşam tarzını dayatırken, medya bu süreçte etkili bir araç olarak kullanır.

Ancak bu araçları tersine çevirip, onları bir özgürleşme platformuna dönüştürmek mümkündür.

Mevcut sistemin eleştirisi üzerinden yeni bir anlam dünyası inşa etmek ve medyanın ideolojik yapıları yeniden üretme gücünü

kırmak için, semboller, göstergeler ve estetik unsurlar yeniden düşünölmelidir.

Görselliğın Yönelimi

Kapitalist medyanın idealize edilmiş estetiğine karşı, daha sade, gerçekçi ve spontan görüntüler kullanılabilir.

Kamera açıları, bireyi mükemmeliyetçi bir dünyada konumlandırmak yerine, gündelik hayatın sadeliğini ve kolektif dayanışmayı öne çıkaracak biçimde düzenlenebilir.

Özellikle bireyin merkezde olmadığı, kolektif çabaların ön plana çıktığı bir görsel anlatı tarzı, karşı-hegemonik bir sembol dili yaratmanın başlangıcı olabilir.

Soruların Yönelimi

Podcast ve video içeriklerinde, soruların yönelimi büyük önem taşır.

Sistem eleştirisini körükleyen, neden-sonuç ilişkilerini sorgulayan, toplumsal sınıf yapılarının görünür kılındığı sorular sorulmalıdır.

Sadece sorunun yüzeysel göstergeleri değil, sistemin altyapısal mantığı sorgulanmalıdır.

Bu sorular, izleyiciyi düşünmeye ve eleştirel bakış geliştirmeye teşvik etmelidir.

Geleneksel medya sisteminde sorular genellikle bireysel başarılar ya da popüler kültür üzerinden şekillenir.

Bunun yerine, toplumsal sorumluluk, adalet, sınıfsal çelişkiler gibi meselelere odaklanan sorular yapıcı bir üslubun gelenekselleşmesini sağlayabilir.

Amaç, izleyiciyi sadece bilgilendirmek değil, onu aktif bir düşünsel ve eylemsel alana çekmektir.

Gösterge ve Semboller: Yeni Anlam Dünyaları

Ana akım medya başarıyı bireysel lüks tüketimle ilişkilendirirken, kolektif başarıları ya da dayanışma temelli başarıları öne çıkaran sembollere odaklanılmalıdır.

Bireysel lüks tüketimin karşıtı “haset” kültürü değildir.

2000’li yıllarla birlikte ana akım karşıtı medyanın empoze ettiği “haset” kavramından beslenen karşı duruş efendisine bağımlı bir rolü teşvik eder.

Anlam inşası tüketimi değil kolektif eylemi ve adalet mücadelesini simgelemelidir.

İçerik Formatı ve Estetik

İçeriklerin estetik dili, kapitalist sistemin parlak ve cilalı yüzünden kaçınmalı, bunun yerine daha sade, minimal ve anlam yüklü bir anlatı benimsenmelidir.

Anti-kapitalist mesajlar açık olmalı, ancak sloganlara indirgenmemeli; somut çözümler ve derinlemesine analizler sunarak izleyiciyi hem bilgilendiren hem de aksiyona geçmeye teşvik eden bir yapı kurulmalıdır.

Süreklilik ve Derinlik

Videolar ya da podcast’ler yüzeysel tartışmalardan kaçınarak her bölümde derinlemesine bir mesele ele almalıdır.

Bu, izleyicilerin sadece bilgi tüketicisi değil, düşünce üreticisi olmasını sağlar.

Yeni Bir Anlam Dünyası

Kapitalist medya araçlarını kullanarak bu sistemin dışına çıkmak her ne kadar zor olsa da bu araçlar üzerinde yeni bir anlam dünyası inşa etmek mümkündür.

Semboller, gösterge dilleri, soruların yönelimi ve estetik unsurlar, karşı-hegemonik bir medya dilinin temel taşlarını oluşturabilir.

Bu süreç, sadece bireyin özgürleşmesine değil, toplumsal dönüşüme de katkıda bulunacak yeni bir estetik ve bilinç yaratmanın kapısını aralayabilir.

TARİH YAZILARI

BATININ LİMANLARI

Herkül Sütunları Cebelitarık Boğazı'nın iki yakasında olduğu farz edilen ve Akdeniz'i sınırlayan zihinsel sınırları ifade ediyorlardı.

Antik dönemlerde bu sınırı geçmek çok tehlikeli kabul ediliyordu ve sınır ürkütücüydü.

Bu nedenle Batı henüz tüm dünyaya ulaşamadığından kendi coğrafi düzlemini referans alıyordu.

Bu içsel dünyanın düşünsel sistemi karşıtlıklardan da besleniyordu.

Yunanlılar yaşlılar (palaio) ve gençler (neoterio) üzerinden Ataların Anayasasını nasıl ele alacaklarını tartışıyorlardı.

Bu arada Neoterio “ Devrim Yapmak “ anlamına da geliyordu.

Gençler Marx'ın sözleriyle “ Tüm ölmüş kuşakların geleneği, yaşayanların üzerine bir kabus gibi çökmesin” istiyorlardı.

Roma'da ise eskiler (Vetus) ve Yeniler (modernus) arayışı egemendi.

Coğrafi keşifler yapıldıktan sonra bu karşıtlıkların yerini Uygarlar ve Yabanılara bıraktı.

Yabanıllar 1520 – 1530 yılları arasında egemen olan Salamanca Okulu tarafından kölelikten çocuksu insana terfi ettirilene dek insan olarak görülmediler.

Fransız Devrimi öncesinde bu kez “ Yunan - Roma Karşıtlığı” kalıcı ihtişam için gerekli harcın sağlanmasına katkı sundu.

Büyük Yenilenme (Grand Instauraton) talep ediliyordu.

Fakat “ Biz devlerin omuzlarına yükselen cüceleriz, onların gördüklerini göremiyoruz” diye düşünüyorlardı ve çağı aşamıyorlardı.

Fransız Devrimi ile birlikte cüceler “ Evrensel İnsan” oldular.

Geçmişe ihtiyaçları azalmıştı ve tarihi onlar yazıyorlardı şimdi.

Dehanın cüreti, adalet, ve doğruluğun kudreti onlara yol gösteriyordu kendilerince.

Kişisel bağımsızlığın dingin neşesine yol almak istiyorlardı.

Geçmişin geçmiş olmasına izin vermek gerektiğini söylüyorlardı.

Böylece gelişim için gerekli olan çelişki bir başka boyutu taşıdı.

Artık “ Evrensel İnsanların” bir limanı vardı ve ulusların üstünlüğü dönemi başlıyordu.

Üstün bir ulus olduklarını düşünen Fransızlar Lenoir öncülüğünde bir müze kurarak sadece Fransızlardan oluşan bir heykel müzesi açtılar.

Büyük insanların, ulusu ulus yapanların heykelleri gezilebiliyordu bur müzede ve daha sonra Paris’te Pantheon benzer bir işlev görecekti.

Ardından Como Gölü kıyısında Giovio yeni bir sergi açtı.

Serginin ayırt edici özelliği heykellerin BİYOGRAFİLERİ ile birlikte sergilenmesi ve bu sergide Doğulu şahsiyetlerinde yer almasıydı.

Ardından Sorbonne Bahçesi’nde Hugo ve Pasteur heykelleri bilim ve sanatın birliği ve çelişkisini ifade edercesine aynı yere kondu.

Böylece yaşlı - genç, eski – yeni, uygar - yabancı, dev – cüce, ben – öteki, ulus - cemaat limanlarından geçen batı düşünce sistemi yeni bir kavram yarattı.

Adına “ BİREY” dedi.

Söz konusu aşamalar için taklit, mode, kıyaslama gibi teknikler bu fikirlere katkı sundu.

Birey’e ulaşana kadar insanlık biraz kırılıp dökülmüş ve zedelenmiş olsa da batıya göre buna değerdi.

Birey’den sonraki aşamalarda batının bize yeni armağanları “ Starlar, Şampiyonlar ve Kahramanlar” oldu.

20.yy. bir kahramanlar ve anti kahramanlar çağı oldu.

Batı kendi tarihindeki ortak mirastan, anılardan ve anma törenlerinden sonra bireyin yeni yuvası olan KİMLİKLERE ulaştı.

Foucault gibi düşünürler eliyle “ Rezil İnsanların Yaşamı ve Paralel Yaşamlar” sergileri de düzenleyerek kendi eleştirel zeminini de kendi tasarladı.

Batı ancak batılı bir kafayla eleştirilebilirdi.

Paradigmayı batı kurmuştu, o yönetiyordu ve tabii ki eleştiri gerekliyse bunu da o yapacaktı.

Fakat kendini Miken - Girit Uygarlığı ile başlatan Batı için küçük bir problem vardı.

Her şeye rağmen kendini Doğu ile kıyaslamaktan alıkoyamıyordu.

Bu kıyasın en önemli tarihsel zemini Truva Savaşıydı.

Oysa Homeros'ta Avrupa - Asya veya Doğu - Batı karşıtlığı yoktu ve hepsi benzer uygarlıklardı.

Üstelik pek çok Roma Soylusu kendini doğrudan Truva'nın asil ailerinden geldiğini kabul ediyordu.

Bize insan hakları, hukuk, adalet kavramlarını hediye ettiğini düşündüğümüz Batı Uygarlığı kendi tarihsel gelişiminin bir gereği olarak dünyaya kan, şiddet acı ve gözyaşı da getirdi.

Dünya için gerekli olan çelişki, çatışki ve diyalektiğe dayanarak bir uygarlık kurdular.

BİREYİ ve KİMLİKLERİ inşa ettiler.

Peki bize aklımızı verdiği farz edilen Batı kalbimizi çalmış olabilir mi ?

Batı Paradigması nedeniyle başarılı olmak adına mutluluklarımızdan feragat etmiş olabilir miyiz ?

Vaat edilen cennete yürümüyorsak eğer durup düşünme zamanımız gelmedi mi ?

Yeni bir çağın eşiğinde insanlığın gerçek değerliğine ulaştırabilecek yeni bir paradigma yaratmamız imkansız mı ?

**Latin şairi Horatius “ Neden Gülüyorsun? İsmi Değiştir, Anlatılan
senin Hikayendir” demiş.**

**Gülmemeye, Paradigmayı ve Hikayemizi değiştirmeye hazır mıyız
?**

DOĞUNUN RÖNESANSLARI

Doğu - Batı ayrışması 19 yy. da Batı Medeniyeti Doğu Medeniyeti'ne karşı açık bir üstünlük gösterirken tanımlandı.

Oysa ilk ticari kapitalizm her iki bölgede aynı zamanlarda ortaya çıkmıştı.

Yunan ve Çin Medeniyetleri'nin her ikisi de çok tanrılıydılar.

Bilim ve Sanat her iki toplumda da çok güçlüydü

Bu durum o toplumların seküler gelişmelerine de kaynaklık etti.

Batı Paradigması oluşturulurken bu eşdeğerlik göz ardı edildi.

Tek taraflı ve Batı merkezli bir tarih anlatısı ortaya kondu.

Oysa tıpkı Batı gibi Doğu'nun da gelişim ve sıçrama dönemleri vardı.

Örneğin Hristiyan İkonoklazmın kökeni Sami Halkları'ndan geliyordu.

Manzara resmi Çin'de son derece yaygındı ve Batı'ya çok sonra geldi.

10 yy. da Bağdat, Halep, Şiraz ve Kahire'deki kütüphaneler aynı zamanda bir kültür merkezi işlevi görüyorlardı.

10 yy. Cordoba'daki kütüphanede 500.000 kitap vardı.

Bu sırada Batı'nın en önemli kütüphanesi olan İsviçre'deki Aziz Gall Manastırı'nda yalnızca 800 kitap bulunuyordu.

Batı'da ilk kağıt üretimi 1238'de yine Endülüs Müslümanlarınca gerçekleştirildi.

Onlara da bu teknik Çin ve Arap Medeniyetleri üzerinden gelmişti.

Örneğin İngiltere'de ilk kağıt 1685 yılında üretilirdi.

8 yy. da Çin'de ortaya çıkan ağaç baskı tekniği Batı'da ancak 14 yy. da kullanılabilir.

Sözünü ettiğimiz sanatsal ve kültürel gelişmeler olmasa Batı'da bir rönesanstan bahsedilemezdi.

Gelgelelim Batı kendisine ulaşmış bu altyapıyı yok saydı.

Rönesansın en önemli ailelerinden Floransalı Medicilerin bayrağında “ Devran döner, gelir yeniden “ yazıyordu.

Bu söz unutmamayı, akılda tutmayı salık veriyordu ancak onlar kendilerine aktarılan bu mirası çabuk unuttular.

Öte yandan toplumsal ve ticari hayat içinde pek çok gelişmenin kaynağı da Doğu idi.

Örneğin sayma sistemleri önce Hindistan'da gelişmişti

Ardından İslam Dünyası'na ve oradan Batı'ya geçti.

12. yy.da Batılı Tüccarlar Arap Dünyası'nı gezip ilgili kaynaklardan yararlanarak bir kitap yazmış olan Fibonacci sayesinde kar – zarar hesaplarını kolayca yapabildiler.

950 li yıllarda yine Cordoba'da tıp, matematik, tarih ve şiir akademileri vardı.

750 yılında Abbasi şairlerince kullanılan aşk temali şiirler 12 yy. da batı aşk şiirlerinin yaratıcıları olan Trubadurlara ilham kaynağı oldular.

Tıp konusunda ileri teknikler Bergamalı Galenaos'tan Müslüman Hekimlere oradan Batı'ya geçti.

Kızamık aşısı El - Razi tarafından 990 lı yıllarda bulunmuştu ve Batı'ya ancak 18 yy. da Türkiye üzerinden ulaşılabilirdi.

Çin'de 700 lü yıllarda bir devlet üniversitesi vardı ve Batı'da ilk üniversiteler ancak 1088 yılında kurulabilirdi.

9 yy. da Çin'de bulunmuş olan barut buradan Müslümanlar eliyle Endülüs'e ve oradan 1238 li yıllarda Batı'ya ulaştı.

Hem kültür sanat alanında hem de toplumsal ve ticari alanda gerçekleşen yukarıda saydığımız gelişmeler Batı'nın temel dönüşümü olarak gördüğü rönesans ve reform hareketlerinin Doğu Medeniyeti'nden ne denli yararlandığının kısa bir özeti.

Dünyadaki teknik gelişmeleri Batı'nın kendi hanesine yazma çabası büyük bir riyakarlık.

Kuralı kazananın koyduğu, güçlünün haklı olduğu bir dünyada Batı'nın bu yaklaşımı belki anlaşılabilir.

Ancak ezilenlerin ve ötekilerin de bir tarihi, hafızası ve tahayyülü var.

İnsanlığın adil, eşit ve özgür bir dünya talebi de hala güncel.

Batı düşünsel paradigması insanlığı vaat ettiği uygar dünyaya taşıyamadı ve çöküyor.

Yeni bir düşünsel paradigmaya ihtiyacımız var.

Doğayı koruma ve geliştirme bilincinin temel alınacağı, tüm canlı haklarına saygı duyabileceğimiz, insanlığın kardeşlik idealini ve yönelimini esas alan, evrenle ve doğayla uyumlu böylesi bir paradigma değişimine ihtiyacımız açık.

Bu nedenle tüm medeniyetlerin, toplumların ve insanların ortak bir dünya tarihini esas alması, her tür kimlik prangasını reddetmesi ve yeni bir dünya tahayyülü geliştirmesi gerekiyor.

Hep birlikte yeni bir gelecek tahayyül etmemizin tam zamanı.

Çünkü gelecek bizimle gelecek.

İŞIK İNSANLARI VE GÜNEŞ ÜLKESİ

Hititler Luvî halkına “ Işık İnsanları” diyorlardı.

Sözcüğün kökeni Luvîce “Lu” ya da “Luv” dan geliyor.

Bu sözcüğün anlamı “ışık, pırıltı, ışıldamak, aydınlık, aydınlanmak”.

Sözcük birçok dilde varlığını sürdürüyor.

Hititçe’de Lukka, Latince’de Lux, İngilizce’de Light, İtalyanca’da Lure, İspanyolca’da Luz, Almanca’da Licht kelimelerinin anlamı ışık.

Luviler Hint - Avrupa dil ailesini kullanan en eski halk kabul ediliyorlar.

Var oldukları dönemde tüm Anadolu’da Luvîce konuşuluyordu, Likya dili de Luvîcenin bir devamıydı.

Asya (assuva) adını Luviler koymuştu.

Luvilerin en önemli eril tanrıları, Apollon’du.

Anadolu kökenli bir tanrı olan Apollon “ Işığın Tanrısı “ kabul ediliyor ve sembolü de “ Güneş”.

MÖ 6000 lerde ortaya çıkan bakır çağını Luvilerin yarattığı söylenir.

Luvilerin başkentleri ve kralları yoktu, yönetsel bir yönelimleri de yoktu.

Toplumsal yaşamda, özellikle dilde belirleyiciydiler.

O sıralarda yönetsel olarak Hititler egemendi.

Hititlerin intikamdan çok telafiye dayanan yasaları vardı ve yazılı bir anayasaya sahiptiler.

Başka tanrılara karşı hoşgörülüydüler, kadınlara da haklar veriyorlardı ve idam cezasını ilk onlar kaldırdı.

Diplomasiye ve ittifaklara savaşlardan daha çok önem veriyorlardı ve bu sırada dünyanın en güçlü ordularından birine sahiptiler.

1259 yılında Kadeş Savaşı'nı 3500 savaş arabasından yalnızca 1000 tanesini kullanarak kazandılar.

Üstelik sınırlarında uzun süreli bir istikrar isteği nedeniyle Mısırlılara tarihin ilk barış anlaşması olan Kadeş Barış Anlaşmasını imzalamayı teklif edenlerde onlardı.

Hititler başka topluluklarla da anlaşmalar imzaladılar.

İlios, Wilusa Medniyeti ile 400 süren bir saldırmazlık anlaşması imzalamışlardı örneğin.

İlios veya Wilusa günümüzdeki Truva idi.

Burada ilk yerleşim MÖ. 4800 yıllara tarihlenir.

Truva var olduğu sürece hep zengindi, bu zenginliğin kaynağı çevresindeki madenler ve coğrafi avantajlarıydı.

MÖ 2500 lerde Dünya'da en fazla miktarda tunç Truva'da kullanılıyordu.

Schilman Hazine A'da bu zenginliği ifade eden 8700 altın inci buldu.

Kubbeli ocaklar ve arı yuvasına benzeyen fırınlar Truva Halkı'nın MÖ. 2200 lerde Anadolu'dan buraya geldiğini işaret ediyorlar.

Seramik konusunda ustaydılar 60 farklı kap türleri vardı ve kaplar Anadolu menşeli idiler.

Örneğin kullandıkları iki kulplu kaplar (depas) çok daha önceleri Eskişehir Coğrafyası'nda kullanılıyordu.

Truva Kralı Priamos'un eşi Hekabe Frigyalıydı.

Truva zenginliğinin bedelini bir savaşla ödedi ve bu savaş 10 yıl sürdü.

Truva Savaşı ve dönemin gelişmelerini bize aktaran Homeros İlyada ve Odissea destanlarını yazdı.

İlyada," İlios'un Destanı" anlamına gelir yani " Truva'nın Destanı "dır.

15.693 dizeden oluşan destanda 106 kez İlios ve 53 kez Truva adı geçer.

Truva Savaşı'na Anadolu'dan 22 farklı topluluk katıldı, örneğin Amazonlar, Frigler, Likyalılar bu topluluklardan bazılarıydı.

Savaş sonrasında Dardanosluların yani Çanakkalelilerin komutanı Aeneas babası Anchies'i sırtlayıp oğlu İlius'u yanına alarak Adremition'dan Akdeniz'e açıldı ve daha sonra Roma kentini kurdu.

Truva coğrafi olarak doğu ile batı arasındaki sınır ve aynı zamanda geçişi.

Truva ne doğu ne batıydı, aynı zamanda hem doğu hem de batıydı, dolayısıyla dünyanın merkezi kabul edilebilirdi.

MÖ 480'de Pers kralı Kserkes, MÖ 334'te Büyük İskender, MS. 1462'de Fatih Sultan Mehmet Truva'yı ziyaret edip adaklar sundular.

Sezar'ın kurdurduğu İlius Hanedanı kendilerinin Aeneas'ın oğlu İlius'un soyundan geldiklerini söylediler.

Hatta Sezar'ın Truva'yı başkent yapmayı tasarladığı iddia edilir.

Yukarıda saydığımız 4 imparatorun ortak özellikleri hem batının hem doğunun yani dünyanın imparatoru olma hedefleriydi ve hepsi için Truva merkezi bir önem ve anlam taşıyordu.

Yunanca " Anatolia" yani " Anadolu" güneşin doğduğu yer anlamına gelir.

Şimdilerde ne doğu ne batı, hem doğu hem batı olan bu coğrafyada, güneşin doğduğu yerde, ışık insanların dilden ve kültürden başlayarak yeniden bir paradigma ve medeniyet tasavvuru geliştirdikleri söyleniyor.

Yaşam Köyleri ile komünitelerini hayata geçirdikleri ve tarihsel bir iddiaya soyundukları rivayet ediliyor.

Kavramları, Paradigmayı ve Hikayeyi değiştirmeye talip olduklarını söylüyorlar ve Marx'ın şu sözünü referans alıyorlar.

" Her şey o kadar umutsuz ki içimizde umut yeşeriyor."

TARİHİN ÖNÜNDE

Batı ve Doğu medeniyetleri, tarihin çeşitli dönemlerinde birbirleriyle hem rekabet eden hem de birbirlerinden beslenen iki büyük güç olarak varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Batı, coğrafi keşiflerle birlikte dünyanın geri kalanına hâkim olma arzusunu ve gücünü pekiştirmiş, zamanla kendisini “uygar” olarak tanımlayarak Doğu’yu bir öteki olarak konumlandırmıştır.

Ancak, tarih bize gösteriyor ki Batı’nın yükselişi, Doğu’nun mirasına dayanıyor.

Bilim, teknoloji, sanat ve felsefe alanında Batı’nın elde ettiği birçok başarı, Doğu’dan alınan bilgilerin üzerine inşa edilmiştir.

Batı medeniyeti, Antik Yunan ve Roma İmparatorluğu’nun düşünsel mirası üzerine inşa edilmiş bir uygarlık olarak kabul edilir.

Bu medeniyetin gelişim süreci, özellikle Rönesans ve Aydınlanma dönemlerinde büyük atılımlar gerçekleştirmiştir.

Batı, bu dönemlerde akıl, bilim ve birey merkezli bir dünya görüşünü benimsemiştir.

Bu gelişmelerin ardından Batı, kendisini ilerici ve modern olarak görmeye başlamış, Doğu’yu ise geri kalmış ve ilkel olarak nitelendirmiştir.

Ancak, bu dünya görüşü ve tarihsel anlayış, özellikle günümüzde daha çok ortaya çıktığı üzere Batı’nın tarih yazımında Doğu’nun katkılarını büyük ölçüde göz ardı etmesine neden olmuştur.

Batı’nın düşünsel dünyası, antik dönemde Yunan felsefesinin etkisiyle şekillenmeye başlamıştır.

Yunan filozofları, dünyayı anlamak için akli ve mantığı ön planda tutmuş, doğa olaylarını mitolojik açıklamalardan çıkararak bilimsel açıklamalar getirmeye çalışmışlardır.

Ancak bu süreç, yalnızca Batı'ya özgü bir gelişme değildi.

Aynı dönemlerde Çin ve Hint medeniyetlerinde de benzer bilimsel ve felsefi arayışlar mevcuttu.

Doğu dünyasında özellikle İslam medeniyetinin Altın Çağı olarak bilinen dönemde, Batı'nın ortaçağ karanlığında olduğu zamanlarda bilim ve sanat oldukça gelişmişti.

Bu bağlamda, Batı'nın bilimsel ve kültürel gelişimini salt kendi iç dinamiklerine bağlamak yanıltıcı olacaktır.

Coğrafi keşifler döneminde Batı, yeni topraklar keşfetmiş ve bu topraklarda yaşayan halkları "yabani" olarak nitelendirerek kendi medeniyet anlayışını üstün görmeye başlamıştır.

Bu süreçte Batı'nın karşısına çıkan her yeni topluluk, kendi değer yargılarıyla ölçülmüş ve çoğunlukla ilkel ya da geri kalmış olarak değerlendirilmiştir.

Doğu medeniyetleri de bu süreçte benzer bir kaderi paylaşmış, Batı kendisini uygar, Doğu'yu ise uygar olmayan bir dünya olarak kurgulamıştır.

Batı'nın yükselişinde önemli bir yere sahip olan Rönesans, genellikle Batı'nın kendi iç dinamikleriyle açıklanır.

Ancak, bu dönemin en büyük etkenlerinden biri, İslam dünyasından Batı'ya aktarılan bilimsel ve felsefi birikimdir.

Ortaçağ boyunca İslam dünyasında matematik, tıp, astronomi ve felsefe alanlarında yapılan çalışmalar, Batı'ya büyük katkılar sunmuştur.

Bu çalışmalar, özellikle Endülüs üzerinden Avrupa'ya geçerek Batı'nın bilimsel devrimlerinin temelini oluşturmuştur.

Örneğin, cebir kelimesi Arapça kökenlidir ve bu alan İslam bilim insanları tarafından geliştirilmiştir.

Matematik alanında önemli buluşlar yapan El-Harezmi, Batı'daki matematiksel gelişmelerin önünü açmıştır.

Aynı şekilde, tıp alanında İbn Sina'nın eserleri Batı'da yüzyıllar boyunca temel başvuru kaynağı olmuştur.

İbn Sina'nın "El-Kanun fi't-Tıbb" adlı eseri, Batı'da tıp eğitiminin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir.

Ayrıca, Batı'da ünlü Rönesans ressamı ve mimarları tarafından kullanılan perspektif tekniklerinin, İslam dünyasında yüzyıllar öncesinde uygulanmaya başlandığını da belirtmek gerekir.

Çin'de ve İslam dünyasında çok daha önce kullanılan matbaa, Batı'da ancak 14. yüzyılda kullanıma girmiştir.

Bu tür örnekler, Batı'nın tarihsel üstünlük iddiasının ardında Doğu'nun büyük katkılarının yatırdığını gösterir.

Ancak bu katkılar, Batı'nın tarih yazımında genellikle görmezden gelinmiştir.

Batı, tarihsel süreç içinde bireycilik üzerine kurulu bir medeniyet inşa etmiştir.

Özellikle Fransız Devrimi ile birlikte birey hakları ve özgürlükler Batı dünyasının temel değerleri haline gelmiştir.

Ancak bu bireycilik anlayışı, Batı'nın kendisi için geçerli olan bu değerleri diğer toplumlara da dayatmasına neden olmuştur.

Batı, birey merkezli dünya görüşünü üstün bir değer olarak görmüş ve bu anlayışı diğer medeniyetlere empoze etmeye çalışmıştır.

Bu süreç, Batı'nın sömürgeci politikalarının ideolojik zeminini oluşturmuştur.

Batı'da bireyin yüceltilmesi, bireysel özgürlüklerin ön plana çıkarılması ve ulus-devletlerin yükselmesiyle birlikte, diğer kültürlerin kolektivist yapıları dışlanmış ve baskı altına alınmıştır.

Batı'nın birey anlayışı, diğer toplumlarda var olan topluluk odaklı değerler sistemini zayıflatmış ve toplumsal yapıları bozmuştur.

Bu süreçte, Batı dışı toplumların kimlikleri de Batı'nın gözünde geri kalmış ya da ilkel olarak sınıflandırılmıştır.

Bugün insanlık, Batı'nın dayattığı bireycilik ve kimlik temelli dünya görüşünün sınırlarına ulaşmış durumda.

Küresel ısınma, çevresel yıkım, toplumsal eşitsizlikler ve artan çatışmalar, mevcut dünya düzeninin sürdürülemez olduğunu gösteriyor.

Bu noktada insanlık, yeni bir düşünsel paradigma geliştirmeye ihtiyaç duyuyor.

Bu yeni paradigma, sadece Batı ya da Doğu'nun değil, tüm insanlık birikiminin ortak katkıları üzerine inşa edilmelidir.

Bu paradigma, doğaya ve tüm canlıların haklarına saygı gösteren, insan hakları ve adaletin merkezde olduğu bir dünya düzeni olarak tasarlanmalıdır.

Batı'nın bireycilik ve kimlik temelli yaklaşımının yerine, daha kapsayıcı ve eşitlikçi bir dünya anlayışı getirilmelidir.

Doğu medeniyetlerinin tarih boyunca geliştirdiği toplumsal dayanışma, kardeşlik ve doğaya saygı gibi değerler, bu yeni paradigmanda önemli bir yere sahip olabilir.

Yeni bir paradigma geliştirme ihtiyacı, yalnızca birey odaklı değil, toplumun ve doğanın bir bütün olarak ele alındığı bir dünya görüşünü zorunlu kılıyor.

Bu dünya görüşü, toplulukların, doğanın ve insanın bir arada var olabileceği bir denge üzerine kurulmalıdır.

İnsanlık, geçmişin hatalarından ders alarak, geleceği birlikte inşa etmelidir.

İnsanlığın geleceği, geçmişin hatalarından ders alarak, daha adil, daha eşitlikçi ve daha doğaya uyumlu bir dünya düzeni inşa etmekle mümkündür.

Bu süreçte Doğu ve Batı medeniyetlerinin birikimlerini bir araya getirmek ve insanlığın ortak mirasını esas almak büyük önem taşımaktadır.

Geleceği birlikte inşa etmek, insanlığın en büyük umudu olmalıdır.

DÜŞLE TOPLULUKLARI

dusle.club

dusle.club

AKADEMİLERİMİZ

dusle.club

